

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DE LA SECURITE, DE LA
MIGRATION ET DES MATIERES
ADMINISTRATIVES

du

MARDI 30 JUIN 2020

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

DINSDAG 30 JUNI 2020

Namiddag

De behandeling van de vragen vangt aan om 15.11 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

Le développement des questions commence à 15 h 11. La réunion est présidée par M. Ortwin Depoortere.

Les textes repris en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes remis par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw aanwezigheid. We hebben begrip voor de overmacht die u ook overvallen is door de ministerraad om 14.00 uur. Aangezien u om 17.30 uur moet vertrekken, is er voldoende ruimte voor de actualiteitsdebatten die gepland staan. Mijn secretaris heeft contact opgenomen met uw medewerker en we zouden morgen om 15.00 uur de andere vragen behandelen.

Collega's, laten we van start gaan met het actualiteitsdebat over COVID-19. Er zijn 15 vragen ingediend. Zoals gebruikelijk in deze commissie vraag ik aan de indieners of we collectief kunnen verwijzen naar de schriftelijk ingediende vragen. Of vraagt u toch het woord?

Cécile Thibaut (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je suis d'accord.

De **voorzitter**: Gaan de andere collega's ook akkoord? (*Instemming*)

Ben Segers (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Kitir vraagt om haar vraag uit te stellen.

De **voorzitter**: Volgens het Reglement mag dat niet. Samengevoegde vragen mag ik niet loskoppelen en uitstellen.

01 Actualiteitsdebat over COVID-19 en toegevoegde vragen van

- Pieter De Spiegeleer aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Interventies in treinen en stations n.a.v. de BLM-protesten" (55006955C)
- Pieter De Spiegeleer aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Gratis Rail Passes in het kader van de heropstart na de coronacrisis" (55006957C)
- Meryame Kitir aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De installatie van camera's aan de kust" (55007027C)
- Mathieu Bihet aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het effect van de coronacrisis op de aanrijtijden van de brandweer" (55007032C)
- Cécile Thibaut aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het rapport van Police Watch over politiegeweld tijdens de lockdown" (55007223C)
- Ortwin Depoortere aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De bijstand door politieagenten aan deurwaarders tijdens de COVID-19-crisis" (55007248C)
- Tim Vandenput aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De handhaving van de afstandsregels na het sluitingsuur in de horeca" (55007363C)
- Franky Demon aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De samenscholingen in Brussel" (55007373C)

- Joy Donné aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De massabijeenkomsten in verschillende steden" (55007399C)
- Cécile Thibaut aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het huiselijk geweld jegens kinderen en het online seksueel kindermisbruik tijdens de lockdown" (55007463C)
- Ben Segers aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het testen op COVID-19 van personen zonder wettig verblijf bij een nakende uitzetting" (55007514C)
- Koen Metsu aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het TE-SAT-rapport van Europol en de meldingen van het IACSSO" (55007431C)
- Daniel Senesael aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het recente rapport van het observatorium voor politiegeweld Police Watch" (55007503C)
- Laurence Zanchetta aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het beheer van de overtuigingsstukken" (55007525C)
- Julie Chanson aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De impact van het coronavirus op de organisatie van de brandweerkorpsen" (55007527C)
- 01** Débat d'actualité sur le COVID-19 et questions jointes de
 - Pieter De Spiegeleer à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les interventions dans les trains et les gares dans le cadre des manifestations BLM" (55006955C)
 - Pieter De Spiegeleer à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Des Rail Pass gratuits dans le cadre du redémarrage après la crise du coronavirus" (55006957C)
 - Meryame Kitir à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'installation de caméras sur la côte" (55007027C)
 - Mathieu Bihet à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'influence de la crise du coronavirus sur les délais d'intervention des pompiers" (55007032C)
 - Cécile Thibaut à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le rapport de Police Watch sur les abus policiers pendant le confinement" (55007223C)
 - Ortwin Depoortere à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'assistance des policiers aux huissiers de justice pendant la crise du COVID-19" (55007248C)
 - Tim Vandenput à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le respect des distances sociales après l'heure de fermeture imposée à l'horeca" (55007363C)
 - Franky Demon à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les rassemblements à Bruxelles" (55007373C)
 - Joy Donné à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les grands rassemblements dans plusieurs villes" (55007399C)
 - Cécile Thibaut à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences domestiques et abus sexuels en ligne sur les enfants pendant le confinement" (55007463C)
 - Ben Segers à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le test COVID-19 chez les personnes en séjour illégal à l'approche de leur expulsion" (55007514C)
 - Koen Metsu à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le rapport TE-SAT d'Europol et les avertissements du CIAOSN" (55007431C)
 - Daniel Senesael à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le récent rapport de l'observatoire des violences policières Police Watch" (55007503C)
 - Laurence Zanchetta à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "La gestion des pièces à conviction" (55007525C)
 - Julie Chanson à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'impact du coronavirus sur l'organisation des corps de pompiers" (55007527C)

01.01 **Pieter De Spiegeleer (VB):** *Daar een groot aantal foto's, getuigenissen, aangaande wantoestanden in treinen en stations n.a.v. de BLM-betoging in Brussel en andere steden mij bereikten, stel ik mij vragen. Het spoorwegpersoneel, maar ook de spoorwegpolitie zetten in deze coronacrisisperiode alles in het werk om alles zo goed en zo veilig mogelijk te organiseren, maar worden vaak geconfronteerd met wangedrag. De uitpattingen van voorbijgangers lijken ook voor hen de spreekwoordelijke druppel te zijn.*

Heeft u weet van interventies ondernomen door de spoorwegpolitie, in treinen en/of stations, zondag, 6 juni? Indien ja, kan u een cijfer mee geven?

Hoeveel van deze interventies waren het gevolg van het overtreden van coronamaatregelen?

Hoeveel van deze interventies waren het gevolg van vandalisme en/of fysiek geweld?

Indien neen, houdt dit in dat er geen interventies geweest zijn?

De gratis tienrittenkaart voor iedereen - één van de maatregelen waar de superkern op zaterdag 6 juni mee uitpakte - doet meerdere wenkbrauwen fronsen.

De bedoeling - openbaar vervoer en de toeristische sector ondersteunen lijkt nobel -, maar het is alweer een coronamaatregel die uitblinkt in onduidelijkheid op diverse vlakken, niet in het minst op het vlak van communicatie.

Ook inzake veiligheidsuitdagingen die deze uitdeelactie met zich mee zal brengen, in het kader van de veiligheid in het algemeen, maar uiteraard in het kader van het naleven van de coronamaatregelen in treinen en stations in het bijzonder, wordt deze maatregel een uitdaging voor onder andere de spoorwegpolitie.

Werd er overleg gepleegd tussen de minister van Mobiliteit en uzelve als minister van Binnenlandse Zaken, bevoegd voor de spoorwepolitie? Zo ja, wanneer en wat waren de resultaten van dat overleg? Indien niet, wat is de reden daarvan?

01.02 Meryame Kitir (sp.a): *Mijnheer de minister, voor de spreiding van toeristen aan de kust in de zomer gaan de Vlaamse kustgemeenten 250 slimme camera's installeren. Die kunnen bijvoorbeeld registreren wanneer een bepaalde plaats op de dijk of in het centrum te druk wordt. Op die manier zouden de kustgemeenten kunnen anticiperen op een grote toestroom.*

Volgens gouverneur Decaluwé kan de politie door een druktekaart bepaalde zones extra in het oog houden en zullen gegevens ook doorgespeeld worden naar het Vlaams Verkeerscentrum en de NMBS. Op die manier kunnen mensen die op weg naar de kust zijn eventueel aangemaand worden om voor een andere badplaats te kiezen of om bij extreme drukte toch weer gewoon naar huis te keren.

Ik heb voor u de volgende vragen.

Wie bekijkt deze beelden en neemt de beslissing als het te druk wordt op een bepaalde plaats?

Naar wie wordt dit allemaal gecommuniceerd en welke gegevens worden dan doorgegeven?

Wie is er verantwoordelijk voor deze gegevensverwerking, of de gefilmde personen identificeerbaar zijn en of er een effectbeoordeling is uitgevoerd?

GBA vraagt zich af of de gevolgen voor de privacy wel grondig onderzocht zijn en of er geen minder ingrijpende manieren zijn om bezoekers te tellen. Hebt u dit onderzocht bij het nemen van deze beslissing en hoe wordt de privacy bewaakt in deze?

Welke maatregelen worden er genomen als het te druk wordt op bepaalde plaatsen?

Onder welke wetgeving zullen deze camera's vallen? Onder de camerawet of de wet op het politieambt?

Zullen deze camera's nog voor andere zaken gebruikt worden?

01.03 Mathieu Bihet (MR): *Monsieur le Ministre, la crise du coronavirus a influencé tous les pans de notre société. La crise sanitaire semble chaque jour un peu plus derrière nous. Il est, dès lors, l'heure des premiers bilans. En effet, nous ne savons pas encore si une prochaine vague se manifesterait ou encore si une résurgence du virus aura lieu lors des mois d'automne et/ou d'hiver. Par ailleurs, nous ne sommes pas à l'abri de l'apparition d'une nouvelle pandémie de même nature que celle du covid-19.*

Nous devons tirer les leçons de la crise aujourd'hui afin de pouvoir mieux réagir demain.

Vous le savez le personnel sanitaire ainsi que les pompiers ont été sur la brèche durant toute cette crise. C'est plus particulièrement aux pompiers que je souhaiterais m'intéresser aujourd'hui.

Monsieur le Ministre, mes questions sont donc les suivantes:

Le personnel des zones de secours, et plus particulièrement les pompiers ont-ils été fortement affectés par le coronavirus? Quel pourcentage du personnel a-t-il été affecté?

Des casernes et/ou des pelotons ont-ils été plus affectés que d'autres? Le cas échéant, y-a-t-il eu des fermetures de postes?

Enfin, ces éventuelles complications ont-elles eu un impact sur les délais d'intervention?

01.04 Cécile Thibaut (Ecolo-Groen): Lancé le 15 mars dernier par la Ligue des droits humains, Police Watch est site web qui propose des informations juridiques, des publications pertinentes ainsi qu'un formulaire permettant aux victimes et témoins de violences policières de déposer leur témoignage.

Le 16 juin dernier, Police Watch publiait sur son site un rapport portant sur 102 témoignages recueillis avec l'aide de diverses institutions et associations (Unia, JES, DGDE, MdM) pendant la période confinement. L'analyse croisée de ces différents récits démontre que, dans la plupart des cas, les abus sont souvent multiples (la victime d'une arrestation arbitraire faisant souvent les frais de coups et/ou d'insultes). Par ailleurs, il ressort de ces témoignages que beaucoup de victimes estiment que les insultes ne sont pas une raison suffisante pour aller porter plainte, réduisant de la sorte le nombre d'abus quantifiables par la justice. Au niveau des statistiques, le rapport pointe que 70 % des faits dénoncés concernent des jeunes, 40 % concernent des personnes racisées, 17 % se rapportent à des faits de solidarité, enfin 15 % des abus ont été faits à l'encontre de personnes au statut socioéconomique faible.

Le rapport se conclut par cinq recommandations : reconnaître l'existence des abus policiers et mettre en place un monitoring de ceux-ci de façon à produire des chiffres officiels, assurer la justification et la transparence grâce à l'enregistrement des contrôles et l'identification des agents sur le terrain, conformément à la loi, garantir le droit de filmer les interventions des forces de l'ordre, améliorer les relations entre la police et les communautés, et enfin développer des mécanismes de plaintes accessibles, indépendants et efficaces, et prévoir un accompagnement des citoyens.

Monsieur le Ministre, mes questions seront simples: avez-vous pris connaissance dudit rapport? Quelle lecture faites-vous des différentes recommandations?

01.05 Ortwin Depoortere (VB): *Op basis van het Gerechtelijk Wetboek en de wet op het politieambt verleent de politie bijstand wanneer zij daartoe door een gerechtsdeurwaarder wordt gevorderd.*

De meeste deurwaarders maken doordacht gebruik van dit vorderingsrecht. Enkel wanneer ze zware moeilijkheden verwachten bij het vervullen van hun taak vragen ze om bijstand van de politie. Ze brengen die vordering bovendien tijdig ter kennis van de politie. Op die manier krijgt de politie voldoende tijd om die opdracht gelijk voor te bereiden en uit te voeren.

Tot 18 juni is er echter een richtlijn van kracht die stelt dat politieagenten geen bijstand mogen verlenen aan deurwaarders, en dit in het kader van de bestrijding van de COVID-19-pandemie.

Zonder nieuwe richtlijn mogen deurwaarders vanaf 18 juni dus opnieuw politiemensen opvorderen voor het verlenen van assistentie.

Ik had van de minister graag vernomen welke richtlijnen er na 18 juni zullen worden gecommuniceerd, en tot wanneer deze zullen lopen.

01.06 Tim Vandenput (Open Vld): *Sinds 8 juni zijn de horecazaken in het land terug open. Hiervoor werden enkele bijzondere en bijkomende maatregelen opgelegd zodat afstandsregels en openbare orde konden gehandhaafd worden.*

Het sluitingsuur van 01u werd ook in overleg met de horecasector vastgelegd.

Nu hebben we afgelopen weekend van 20 en 21 juni gezien dat na het sluiten van de horeca-zaken in Elsene vele mensen massaal in openlucht verder "feestvierden" in de straten van Brussel.

Dat is even erg als de betogers van 7 juni in Brussel! Het is onverantwoord, gevaarlijk en oerdom om dat te doen tijdens de uitloop van de COVID-19-pandemie.

De horecazaken kunnen er niet aan doen, de politie evenmin. Het zijn de ongehoorzame burgers die dat 's nacht doen die verantwoordelijk zijn en vooral niet solidair zijn met de rest van de inwoners van ons land.

Ik heb daarom volgende vragen voor u.

Werden er zondagochtend 21 juni mensen opgepakt door de politie?

Werden diezelfde nacht GAS-boetes uitgeschreven? Indien ja, hoeveel?

Zal het MB verstrengd worden als het gaat over samenscholing na sluitingstijd van de horeca?

Is het een optie om van het afgesproken sluitingsuur van 01u af te wijken indien er zulke toestanden zich voordoen?

01.07 Franky Demon (CD&V): *Afgelopen zaterdag waren we spijtig genoeg weer getuige van een aantal massabijeenkomsten in Brussel. Deze keer was het niet om te betogen, maar gewoon om de bloemetjes buiten te zetten. Dergelijke beelden stuiten mij, en mij niet alleen, ongelooflijk tegen de borst. Maanden zitten we allemaal in quarantaine, doen we ongelooflijk veel moeite voor onze eigen veiligheid, die van onze dierbaren en die van alle andere Belgen, en dan krijgen we zoiets te zien.*

Dat het gevaar absoluut nog niet geweken is, kunnen we duidelijk in andere landen zien. In China zijn er nieuwe gevallen en dichterbij huis zien we dat in Duitsland het zogenaamde reproductiecijfer terug begint te stijgen. Laat het duidelijk zijn, het virus is nog altijd aanwezig en blijft een groot gevaar!

Ik vraag mij af wat deze mensen bezielt. Hebben die de laatste maanden op Mars geleefd? We kennen ondertussen de gevaren. En ja, het is niet altijd eenvoudig, laat staan aangenaam om de verschillende maatregelen te volgen. Maar we hebben nu eenmaal geen keuze.

Het is ook bijzonder jammer dat sommigen van de versoepeling van de lockdownmaatregelen gebruik maken om er volledig hun voeten aan te vegen. Deze periode vraagt meer dan ooit van iedereen de nodige burgerzin en het nodige gezond verstand. De overheid geeft in deze periode de mensen het vertrouwen. Maar blijkbaar is dat voor sommigen te veel gevraagd. Alleen vergeten zij wel dat ze niet enkel zichzelf maar ook de rest van de samenleving in gevaar brengen. Tegen hen moet dan ook hard opgetreden worden, te beginnen met een GAS-boete van 250 euro.

Graag had ik een antwoord op volgende vragen:

Hebt u met de betrokken burgemeesters reeds contact gehad? Zo ja, wat is de uitkomst van dit overleg?

Is er tegen de overtreders opgetreden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen werden genomen? Werden de overtreders gestraft met een GAS-boete van 250 euro?

Zal de minister nog andere stappen ondernemen om dergelijke samenscholingen in de toekomst te vermijden?

01.08 Joy Donné (N-VA): *Geachte minister, afgelopen weekend zagen we opnieuw massabijeenkomsten in ons land, onder andere in Elsene, Anderlecht en Hasselt. Honderden jongeren vierden feest, dicht bij elkaar en zonder mondkap. In Elsene was de politie aanwezig maar het duurde lang voordat het feest werd stopgezet. Opvallend was ook dat de politiezone Brussel-Hoofdstad-Elsene verklaarde dat ze enkel in dialoog ging met de overtreders en geen enkele boete had uitgedeeld. Pas na de bijeenkomsten werd beslist dat men 'vanaf dan' toch harder zou optreden met bijvoorbeeld een proces-verbaal.*

En de impact van laks optreden heeft verdergaande gevolgen. Voor iedereen die wel correct de regels volgt, is dit onbegrijpelijk en totaal onrechtvaardig. Deze "twee maten en gewichten" ondergraven het draagvlak bij de gehele bevolking voor het naleven van de richtlijnen.

Mijn vragen voor u gaan als volgt:

Hoe rijmt u deze massabijeenkomsten met het verbod op samenscholing dat nog steeds geldt onder artikel 1, §3 van het MB 23 maart 2020 (zoals gewijzigd op 5 juni 2020)? Hoe rijmt u deze bijeenkomsten met uw brief aan de gouverneurs van 15 mei 2020 over het naleven van de coronamaatregelen door hun burgemeesters?

Bij een deel van de bevolking is er een duidelijk gebrek aan motivatie om de coronamaatregelen nog na te leven. U veroordeelde de bijeenkomsten van afgelopen weekend op Twitter, maar dit deed u ook na de massamanifestatie op 7 juni 2020. Een simpele veroordeling via de sociale media blijkt sommige personen

niet af te schrikken. Plant u nog verdere actie te ondernemen?

Hoe staat u tegenover het feit dat de politiezone Brussel-Hoofdstad-Elsene besloot enkel in dialoog te gaan met de overtreders van de coronamaatregelen, ondanks dat artikel 10 van het MB van 23 maart 2020 (zoals gewijzigd op 5 juni 2020) nog steeds bepaalt dat samenscholingen kunnen beteugeld worden met straffen bepaald door artikel 187 van de wet civiele veiligheid? Meent u dat een correcte afweging is gemaakt door de politiezone door de overtreders finaal niet verantwoordelijk te houden voor hun daden? Geloof u dat de redenering die na de bijeenkomsten werd gecommuniceerd door de politiezone om 'vanaf nu harder op te treden' en dus overtreders effectief te beboeten niet wat laat komt, zeker gezien we reeds op 7 juni 2020 een gelijkaardig voorbeeld hebben gezien in Brussel?

01.09 Cécile Thibaut (Ecolo-Groen): *Les enquêtes et les statistiques portant sur les violences domestiques et autres formes d'abus s'accordent sur une hausse significative du nombre de ces faits survenus pendant la période de confinement, en particulier sur les femmes et les enfants.*

Pour ces derniers, du fait que les activités scolaires et récréatives se soient interrompues, la possibilité d'alerter un adulte de confiance (qu'il s'agisse d'un membre du personnel scolaire, d'un coach sportif...) s'est vue impossible, infligeant un véritable calvaire aux victimes confinées à domicile avec un ou des prédateurs. Par ailleurs, les mesures strictes de confinement ayant conduit à une augmentation considérable du temps passé en ligne, les enfants et les adolescents ont été une proie plus facile pour les prédateurs sexuels qui sévissent sur les réseaux sociaux. Cette tendance s'est vue confirmée dans le rapport d'Europol publié le 19 juin dernier qui, rien que pour le mois de mars, a dénombré un million de cas au lieu de 100.000 habituels.

Monsieur le Ministre, combien de cas de violences sur mineurs, de violences sexuelles sur mineurs et d'exploitations sexuelles de mineurs en ligne ont été signalées en Belgique pour les mois de mars, avril et mai ?

Pour cette dernière catégorie, pouvez-vous préciser les chiffres pour les différentes variantes (sextorsion, grooming, sexting...)? Disposez-vous d'une ventilation par âge/genre/origine des victimes comme des auteurs que vous pourriez me communiquer ? Quels sont les moyens mis en œuvre par la Belgique pour lutter contre l'exploitation sexuelle des enfants en ligne? le gouvernement belge n'ayant plus adopté de plan d'action national consacré aux enfants comprenant des mesures spécifiques de la protection des enfants contre l'exploitation sexuelle depuis 2005, seriez-vous favorable à une mise à jour de cet outil ? Une étude sur l'impact psychologique des victimes d'abus sexuel et d'exploitation sexuelle en ligne a-t-elle été menée ces dernières années ? Combien d'agents de la police fédérale travaillent sur ces dossiers, et sont-ils formés à l'utilisation de la base de données ICSE (International Child Sexual Exploitation Database) de INTERPOL?

01.10 Ben Segers (sp.a): *Mijnheer de minister, bij politie is er ongerustheid over de gevolgen van COVID-19 bij uitzettingsoperaties voor personen zonder wettig verblijf.*

Via minister De Block (commissie Binnenlandse zaken 17 juni) vernamen we dat er in de gesloten centra nog geen besmettingen gedetecteerd werden, dat de maatregelen van social distancing werden opgedreven (o.a. door een sterke vermindering van de capaciteit) en dat er een systematische testing gebeurt op het ogenblik van de intake van nieuwe bewoners.

Toch wordt gevreesd dat bijvoorbeeld (het dreigen met) spuwen uitzettingen kan bemoeilijken en gezondheidsgevolgen kan hebben.

Er wordt reeds een test afgenomen bij de intake. Hoe gebeurt die testing en door wie? Is het dan ook niet mogelijk - in het belang van de gezondheid van de persoon zonder wettig verblijf, van de gezondheid van politie én van de effectiviteit van de uitzetting - om ook bij nakend vertrek een dergelijke test af te nemen?

01.11 Koen Metsu (N-VA): *Op 23 juni 2020 werd het nieuwste TE-SAT rapport van Europol gepubliceerd. Europol waarschuwt voor mogelijke toenemende radicalisering door de strenge coronamaatregelen. Extreemlinkse en -rechtse activisten proberen deze pandemie uit te buiten om hun doelstellingen verder te verspreiden. Europol rapporteerde ook dat er een mogelijk risico bestaat dat radicale Islamitische groeperingen trachten te profiteren van kwetsbare groepen asielzoekers. België maakte hier blijkbaar zelf melding van in 2019.*

Op 14 mei 2020 stelde ik u de vraag of we in België een verhoogd risico op radicalisering konden vaststellen of vrezen door de lockdown ter bestrijding van het coronavirus. Op 26 mei 2020 antwoordde u mij:

'Momenteel is er geen aanwijzing van een verhoogde dreiging in ons land.'

Daarnaast lichtte het informatie-en adviescentrum over sekten (IACSSO) het Crisiscentrum in over onregelmatigheden in verband met het coronavirus. Het Centrum stelde vast dat bepaalde spirituele of religieuze organisaties, via hun interpretaties van de epidemie, boodschappen verspreiden die ertoe kunnen leiden dat hun volgers de gezondheidsrichtlijnen niet respecteren en de volksgezondheid schade kunnen toebrengen.

Bent u op de hoogte van de vaststellingen in het laatste TE-SAT rapport? Over welke meldingen spreekt het Europolrapport m.b.t. de links tussen radicale groeperingen die misbruik maakten van asielzoekers? Kan u hier meer informatie over vrijgeven? Worden hieromtrent beschermingsmaatregelen genomen?

Nu de lockdown is opgeheven, merkt u op dit moment een stijgende trend in geradicaliseerde individuen? Zijn er tijdens deze lockdown beduidend meer meldingen geweest bij de politie over personen met vrees voor (gewelddadig) extremisme of terrorisme bij een vriend/familielid? Geloof u dat ons land meer had kunnen doen tijdens de lockdown om potentieel kwetsbare individuen tot de juiste personen/instanties/middelen te leiden zodat zij niet geïsoleerd thuis hadden blijven zitten?

Bent u ervan op de hoogte dat de meldingen van IACSSO niet tot maatregelen leidden? De reden hiervoor ligt blijkbaar in een tekort aan personeel en middelen voor de strijd tegen sekten binnen Staatsveiligheid. Wat zal u met deze informatie doen? Hoe zullen de eerder gemaakte meldingen alsnog worden opgevolgd? Worden de spirituele of religieuze organisaties op de voet opgevolgd? Op welke manier wordt de verspreiding van zulke boodschappen verhinderd?

01.12 Daniel Senesael (PS): *Monsieur le Ministre, l'observatoire de la police "police watch" mis en place par la Ligue des Droits Humains a publié récemment un rapport basé sur 102 témoignages concernant l'action de la police dans le cadre de la gestion de la crise du Coronavirus.*

Si les auteurs précisent d'emblée que leur échantillon ne peut en aucun cas prétendre à une quelconque représentativité statistique, ils pointent malgré tout que des abus ont pu être commis durant la période. Il semblerait également que, sur base de ces témoignages toujours, les abus dénoncés se concentrent dans des zones où la population est confrontée à une situation socio-économique des plus difficiles et visent en majorité des jeunes ou des personnes racisées.

Il ne s'agit bien sûr pas de tirer des conclusions définitives d'une étude de cet ordre, mais force est de constater qu'elle fait écho à des critiques récurrentes à l'égard des forces de l'ordre et vient tempérer les propos suivant lesquels il n'y aurait pas de problème au sein de la police.

Dans ce contexte, il me semble qu'il serait judicieux de se pencher sérieusement sur la question plutôt que de la balayer d'un "circulez, il n'y a rien à voir". Car de telles situations sont de nature à détériorer les relations entre la population et sa police, ce qui n'est pas de nature à faciliter le travail de la police.

Concrètement, entendez-vous mettre en place un outil permettant le monitoring des cas d'abus recensés ou dénoncés par des usagers? Sur cette base, entendez-vous mettre sur pied des mécanismes permettant effectivement de restaurer l'image de la police auprès de tous les segments de la population, en garantissant un suivi effectif des situations problématiques identifiées? Lesquels? A quelle échéance?

01.13 Laurence Zanchetta (PS): *Monsieur le ministre, les services de police doivent déposer les pièces à conviction (PAC) dans le cadre de dossiers judiciaires qu'ils traitent et ceci pose divers problèmes récurrents: locaux du greffe non adaptés au stockage des PAC, capacité de stockage limitée, destruction des vieilles PAC, limitation du nombre de pièces déposées, poids maximal pour les dépôts de pièces etc...*

La crise Covid n'a pas arrangé les choses. Les fermetures des greffes en mars, les réouvertures tardives (certains greffes n'ont réouvert les portes que le 17 juin dernier) et les conditions de dépôts des PAC post-Covid ont engendré une accumulation de celles-ci au sein des services de police durant la période de confinement. Cette situation entraîne des déplacements inutiles et incessants des services de police vers les greffes pour éviter d'ajouter au retard accumulé.

S'il est évident qu'une solution structurelle devra à terme être trouvée, on annonce l'arrivée d'un nouveau programme informatique (PACOS), utilisé conjointement par la police et la Justice et dont l'objectif sera de permettre une amélioration au niveau de l'encodage et du suivi des PAC. Les zones de Police sont en

attente de la mise en place de celui-ci.

Monsieur le Ministre, où en est la conception de ce programme informatique et comblera-t-il les espérances des services de police quant à l'objectif annoncé?

Quand sera-t-il accessible et opérationnel?

01.14 Julie Chanson (Ecolo-Groen): *Alors que nous sommes à la veille de la phase 4 du déconfinement, il est l'heure des premiers bilan. En effet, le coronavirus semble chaque jour être un peu plus derrière nous. Tirer les leçons de la crise nous permettra de mieux appréhender des événements similaires.*

Nous le savons tous, le personnel de première ligne sont sur le qui-vive depuis le début de cette crise sanitaire. Parmi eux, les pompiers qu'ils soient volontaires ou professionnels.

Dès lors Monsieur le Ministre, pouvez-vous répondre aux interrogations suivantes :

- Pouvez-vous nous dire si parmi le personnel des corps de pompiers le coronavirus a affecté des hommes? Si oui, dans quelles proportions?

- La coronavirus a-t-il engendré des complications organisationnelles au sein des casernes ou concernant les délais d'intervention?

01.15 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik heb van meerdere parlementsleden vragen gekregen, 15 vragen in totaal. Ik zal proberen op elk van deze vragen substantieel te antwoorden.

Mijnheer De Spiegeleer, u hebt een vraag gesteld over de interventies in treinen en stations naar aanleiding van de Black Lives Matter-protesten. Alle andere vragen zijn daaraan op een of andere manier gelinkt, vermits het gaat over de COVID-maatregelen.

Ik begin met de betoging van 7 juni. Het operationeel dispositief van de spoorwegpolitie werd opgebouwd in twee componenten. De spoorwegpolitie was aanwezig bij het vertrek van de treinen in de grote Belgische stations, in casu Luik, Namen, Charleroi, Bergen, Brugge, Gent, Antwerpen en Leuven, en verstrekten de essentiële informatie aan het centraal commando, zodat de nodige maatregelen konden worden genomen bij aankomst.

Daarnaast was de spoorwegpolitie, bijgestaan door eenheden van de federale politie, zijnde het interventiekorps van Brussel, het CSD, eveneens aanwezig in de stations Brussel-Zuid, Brussel-Centraal en Brussel-Noord alsook in de metrostations Louise, Rogier, Naamse Poort, Troon en De Brouckère, om de veiligheid van de reizigers en de demonstranten te garanderen en de vlotte doorstroming van het trein- en metroverkeer te verzekeren.

De ploegen in de provincies ondervonden geen problemen toen de reizigers in de trein naar Brussel stapten en evenmin bij hun terugkeer. De doortocht van ongeveer 3.000 demonstranten via de Belgische stations verliep kalm en vreedzaam.

De in Brussel aanwezige spoorwegpolitie was, naast het nationaal commando, samengesteld uit drie secties van de spoorwegpolitie Brussel en drie secties van het interventiekorps van Brussel. In totaal betrof het 48 politiemensen.

De spoorwegpolitie heeft op geen enkel ogenblik incidenten vastgesteld in de Brusselse metro- en treinstations. Sommige metrostations werden in opdracht van de leidinggevende verantwoordelijke Gold Commander, zijnde de korpschef van de politiezone Brussel, in overleg met de spoorwegpolitie, tijdelijk gesloten. In totaal werden twee COVID-19-gerelateerde processen-verbaal opgesteld voor het niet-dragen van een mondkapje door de spoorwegpolitie.

Dan kom ik aan uw vraag over het overleg met de minister van Mobiliteit. Ik kan u aangeven dat het overleg tussen de partners momenteel nog lopende is. Ondertussen zet de spoorwegpolitie haar inspanningen op het gebied van controle, bewaking en toezicht voort met betrekking tot de naleving van de COVID-19-maatregelen en de veiligheid in de breedste zin van het woord. Ze doet dit op haar prioritaire actieterrein, dit wil zeggen op de treinen, de sporen en op de perrons, voor supralokale fenomenen.

Er werd inderdaad een project gelanceerd in de Vlaamse kustgemeenten voor het plaatsen van slimme camera's. Dat was deel 2 van uw vraag en dit werd ook hernomen door mevrouw Kitir. Als minister van Binnenlandse Zaken was ik niet betrokken bij die beslissing. Het is immers een project dat gecoördineerd en beheerd wordt door Westtoer, het autonoom provinciebedrijf voor toerisme en recreatie in West-Vlaanderen.

Voor de verwerking werd een beroep gedaan op een privéonderaannemer Citymesh. Volgens de informatie die mijn diensten hebben verkregen, zullen de camera's worden ingezet om passanten te tellen. Deze oplossing voor het tellen van passanten geeft een nauwkeurige inzicht in bijvoorbeeld de bewegingen van bezoekers, de totale bezetting, het bezoekerspad- en parcours en de bezoekersdemografie, mevrouw Kitir.

Met dit systeem wil Westtoer er samen met de gemeentebesturen en stadsbesturen voor zorgen dat een bezoek aan de kust deze zomer op een veilige manier kan gebeuren. Volgens de informatie ontvangen door mijn diensten, zullen de anonieme gegevens die met deze camera's worden ingewonnen aan de deelnemende gemeentebesturen ter beschikking worden gesteld. Het is aan de gemeentebesturen om afspraken te maken met de politiezones over het gebruik van deze gegevens. De camerabeelden zelf worden onmiddellijk verwerkt tot telgegevens. Alleen anonieme telgegevens worden doorgestuurd en opgeslagen. De camerabeelden zelf worden in dit project niet geregistreerd noch doorgestuurd.

Ik beschik momenteel niet over voldoende informatie om mij uit te spreken over het toepasselijk wettelijke kader en of dit onder het toepassingsgebied van de camerawet, de wet op het politieambt of uitsluitend onder de GDPR-wet valt. Het lijkt erop dat er daadwerkelijk maatregelen worden genomen om de privacy van de passanten te beschermen. Het gaat om het vrijwel onmiddellijk verwijderen van de beelden, het onherkenbaar maken van identificeerbare personen, de beperkte toegang tot de beelden in real time, enzovoort. Er is een effectbeoordeling uitgevoerd die is verzonden naar de Gegevensbeschermingsautoriteit, die het project thans nader onderzoekt. Ik kan mij verder niet uitspreken over dit onderdeel, dat onder de bevoegdheid van de Gegevensbeschermingsautoriteit valt.

Ik zal er uiteraard op toezien dat het dossier wordt opgevolgd, in het bijzonder de beoordeling en de aanbevelingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is immers van het allergrootste belang dat, indien een dergelijk systeem op de openbare weg wordt gebruikt, zulks dan gebeurt met inachtneming van de principes van de privacywetgeving en dat de verwerkingsverantwoordelijke handelt in alle transparantie en met inachtneming van de principes van rechtmatigheid, subsidiariteit en proportionaliteit. Deze beoordeling zal ook een duidelijk beeld scheppen van alle finaliteiten van dit project, waardoor het wettelijke kader duidelijk zal kunnen worden afgebakend.

Collègue Bihet, suite à la crise du COVID-19, les services de la Direction générale Sécurité civile ont interrogé les zones de secours et le service d'incendie et d'aide médicale urgente de la Région de Bruxelles-Capitale (SIAMU) concernant le taux d'absence pour maladie. Cette enquête a révélé les informations suivantes: comparativement aux années précédentes, 46 % des zones de secours ont rapporté un *statu quo* au niveau des absences pour maladie, 28 % ont même constaté une diminution. Dans environ 26 % des organisations interrogées, une augmentation assez légère du nombre de membres du personnel absents pour maladie a été constatée.

Il ressort en effet des chiffres reçus des zones de secours et du SIAMU que certaines zones ont été plus fortement touchées que d'autres. Jusqu'à présent, nous n'avons connaissance que d'un seul cas où un poste a dû fermer pendant une semaine après que deux collaborateurs avaient été testés positifs au COVID-19. La fermeture de cette caserne a été compensée au niveau de la zone par un effectif renforcé dans d'autres postes.

Nous ne disposons pas de chiffres exacts en ce qui concerne les délais d'intervention. Toutefois, dans le cadre de l'enquête susmentionnée, quasiment toutes les zones ont déclaré n'avoir rencontré aucun problème quant au fait de garantir un effectif minimum pour pouvoir donner suite aux interventions. Par contre, dans les postes où l'on travaille avec des volontaires, on a constaté une augmentation du nombre de membres du personnel disponibles. S'il y a eu un impact sur les temps d'intervention, ceux-ci étaient plutôt raccourcis qu'allongés.

Collègues Thibaut et Senesael, j'ai pris connaissance du rapport Police Watch publié par la Ligue des Droits humains. Je prends à cœur ses recommandations. En effet – et la récente lettre ouverte des dirigeants de la police intégrée le confirme –, celles-ci méritent toute notre réflexion et appellent un débat argumenté. La police intégrée entend en effet être une organisation ouverte, respectueuse de chacun. J'ai eu l'occasion

d'en parler lors de la séance plénière la semaine passée.

Il existe déjà différents mécanismes mis en place tant en interne qu'en externe des services de police. Je me réfère à la réponse que j'ai fournie en séance plénière.

Mijnheer de voorzitter, u stelde een vraag naar de bijstand door politieagenten aan deurwaarders tijdens de COVID-19-crisis. U verwijst naar de richtlijn van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van 16 maart 2020 inzake noodmaatregelen om de verspreiding van het virus te beperken. Daarin werd streng aanbevolen dat onder andere uitdrijvingsmaatregelen zouden worden uitgesteld, behalve in geval van uiterste juridische noodzaak. Die aanbeveling kwam er mede, omdat de politiediensten voorrang dienden te verlenen aan andere taken ter handhaving van de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus.

De richtlijn liep tot en met 17 juni 2020 en werd niet verlengd. Dat wil zeggen dat vanaf 18 juni 2020 opnieuw werd overgeschakeld naar het geldende protocol tussen de gerechtsdeurwaarders en de politiediensten in het kader van het verlenen van assistentie. Voor nadere informatie heb ik verwezen en verwijst ik naar mijn collega-minister van Justitie.

Heren Donné, Demon en Vandenput, u stelde een vraag over de samenscholingen en massabijeenkomsten in verschillende steden.

Mijnheer Donné, ik heb op 12 juni 2020 inderdaad een ministerieel schrijven gericht naar alle burgemeesters en gouverneurs aangaande de uitoefening van het recht op betogen tijdens de federale fase van het nationaal noodplan ten gevolge van de uitbraak van het coronavirus COVID-19.

Naar aanleiding van de Black Lives Matter-betoging heb ik de aandacht gevestigd op een aantal zaken. Ten eerste, de vrijheid van meningsuiting en het recht om vreedzaam te betogen zijn essentiële pijlers in onze democratische samenleving. Het recht om te betogen is echter niet absoluut. Het recht om te betogen kan worden ingeperkt om de openbare rust en de veiligheid te garanderen, alsook om de volksgezondheid te beschermen. Het is een delicate evenwichtsoefening die constant in de gaten moet worden gehouden.

In mijn brief naar de burgemeesters wijs ik er dan ook op dat het recht om te betogen niet absoluut is en vooralsnog moet worden beperkt in het belang van de volksgezondheid, door betogingen te verbieden die de toegelaten maximaal aantallen voor betogingen overschrijden. Het is natuurlijk altijd aan de burgemeester om in het kader van openbare orde, veiligheid en de bescherming van de volksgezondheid in eerste lijn op te treden en duidelijke instructies te geven aan het politiekorps. Pas daarna kan de gouverneur en in laatste lijn de minister van Binnenlandse Zaken optreden.

Ik heb achteraf overleg gehad met eerste minister Sophie Wilmès en Brussels minister-president Rudi Vervoort, waarbij wij allen op dezelfde lijn zaten, zitten en zullen blijven, met name dat dergelijke bijeenkomsten op dit moment niet kunnen en de zware inspanningen van de bevolking in gevaar kunnen brengen. Ik heb toen opgeroepen tot absolute burgerzin, wat ik nog steeds doe. Iedereen in het proces moet zijn verantwoordelijkheid nemen, gaande van het lokale bestuur tot de gouverneurs en ook de bevolking, die wel degelijk beseft dat het virus nog niet is verdwenen.

De recente Nationale Veiligheidsraad van 24 juni heeft beslist dat betogingen tot 31 juli 2020, dit jaar dus, toegelaten zijn met een maximum van 400 deelnemers en vanaf 1 augustus toegelaten met een maximum van 800 deelnemers, mits bepaalde voorwaarden. Essentieel is dat het een statische betoging moet betreffen op de openbare weg, waar de afstandsregel van social distancing kan worden gerespecteerd, en die voorafgaand werd toegelaten door de bevoegde gemeentelijke overheid. Met deze beslissing is een duidelijk kader vooropgesteld dat duidelijk stelt wat kan en niet kan.

Mijnheer Demon, ik betreur evenzeer wat er zich heeft voorgedaan in verschillende Belgische steden waarbij grote aantallen van mensen bij elkaar zijn gekomen om te feesten. Volgens mij is dat op dit ogenblik niet aangewezen en zijn de maatregelen die de verspreiding van het coronavirus tegengaan, nog altijd van toepassing. De maatregelen ter bestrijding van de verspreiding van het coronavirus verstrengen, is echter nog niet aangewezen. De Veiligheidsraad van afgelopen woensdag heeft ook geen beslissing in die zin genomen.

Ik roep de bevolking wel op tot absolute burgerzin. Het is niet mijn bedoeling om de hele bevolking nu te laten boeten voor het wangedrag van enkelen. Toch doe ik een warme oproep aan eenieder om de

maatregelen te blijven naleven, opdat de zware inspanningen van de afgelopen periode niet voor niets zouden geweest zijn. Het komt aan de bevoegde instanties toe om vast te stellen of inbreuken werden begaan op het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken. Dit valt onder de lokale bevoegdheid van de burgemeesters. Verschillende burgemeesters hebben trouwens al bijkomende maatregelen aangekondigd en bijvoorbeeld aangegeven indien nodig pleinen te zullen afsluiten of striktere maatregelen te zullen nemen in het kader van het sluitingsuur.

Heel wat collega-burgemeesters verklaarden ook strenger te zullen toezien op de naleving van de coronamaatregelen en volop in te zetten op de handhaving, wat mij zeer tevreden stemt. Dit is trouwens ook een antwoord op de vraag van de heer Vandenput. U vroeg mij, mijnheer Vandenput, ook enkele cijfergegevens over het incident in Elsene op 21 juni. De politiediensten delen mij mee dat er op zondagochtend 21 juni geen mensen werden opgepakt door de politie. Wel werden 59 GAS-boetes en 10 gewone PV's opgesteld. De Nationale Veiligheidsraad heeft beslist, na uitgebreid overleg, dat het sluitingsuur 01.00 uur blijft en dat daar niet wordt van afgeweken.

Chère collègue Thibaut, en ce qui concerne votre question relative à l'exploitation sexuelle des enfants en ligne durant le confinement, vu que l'exploitation sexuelle des enfants en ligne est un phénomène international, la Belgique est présente dans différents groupes d'experts dans lesquels les échanges d'expériences et d'informations jouent un rôle primordial.

En détail, cela veut dire: une section du service central de la Direction générale de la police judiciaire fédérale pour la lutte contre la criminalité grave ou organisée. En bref, DJSOC - Child Abuse fournit le président du groupe EMPACT (*European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats*), abus et exploitation sexuelle de mineurs. Il s'agit d'un projet européen réunissant 30 pays.

Les plans d'action opérationnels prévoient des activités sur le plan de la prévention, de la répression, de la sensibilisation et aussi de la formation.

DJSOC - Child Abuse est membre du groupe d'experts, lequel groupe se réunit deux fois par an avec pour objectif d'identifier un maximum de victimes. Tout ceci est basé sur des recherches menées sur des images confisquées.

Au plan national nous avons: le Plan national de sécurité, la coopération avec Child Focus (protocole d'accord signé en 2017), la coopération avec ECPAT (*End child prostitution, child pornography and trafficking of children for sexual purposes*) et la coopération avec plusieurs écoles de police.

La DJSOC - Child Abuse dispose de plusieurs applications technologiques utilisées en appui des services judiciaires de recherche tant locaux que fédéraux. DJSOC - Child abuse se compose de cinq membres du cadre opérationnel et de deux membres du CALog.

Une fois le suspect et/ou la victime identifié(e) et en fonction de la désignation décidée par le magistrat compétent, l'enquête est poursuivie par la police judiciaire fédérale ou la police locale du ressort.

Mijnheer Segers, u stelde een vraag over de testen op COVID-19 van personen zonder wettig verblijf bij een nakende uitzetting, gevolgd op een zitting. Naar aanleiding van het overleg met de syndicale organisaties betreffende de opstart van de verwijderingen werd gevraagd om voorafgaandelijk een test uit te voeren op een persoon die uitgezet zal worden. De Dienst Vreemdelingenzaken, die onder de bevoegdheid van collega De Block valt, heeft geoordeeld dat een voorafgaandelijke testing niet nodig is, daar er tot op heden geen besmettingen werden gedetecteerd in de gesloten centra en alle nieuwe bewoners bij intake systematisch worden getest. Dit beleid stemt overeen met de richtlijnen van de Risk Management Group, de RMG, die stelt dat een moleculaire PCR-test enkel noodzakelijk is voor elke nieuwe inwoner van een residentiële collectiviteit. Enkel in geval er bij een bewoner een klinisch beeld suggestief voor COVID-19 aanwezig is, kan er een serologische test worden afgenomen.

Mijnheer Metsu, u stelde een vraag over het TE-SAT-rapport van Europol. Wij zijn zeker op de hoogte van het recentste rapport. Het zijn immers de lidstaten en Eurojust die hun bijdragen aan Europol leveren. Europol bepaalt de methodologie en de eindredactie op basis van deze bijdragen.

In het kader van hun screening identificeren de inlichtingendiensten elk jaar een zeer beperkt aantal

asielzoekers die mogelijk geradicaliseerd zijn of verbonden zijn met terroristische groeperingen. Deze linken zijn meestal zeer minimaal. De veiligheidsdiensten volgen deze gevallen met bijzondere waakzaamheid op, zeker wanneer de betrokkenen in contact zijn geweest met terroristische organisaties en/of missies hebben uitgevoerd namens deze organisaties in hun land van herkomst. Hierdoor kan de politie snel interveniëren in geval van dreigingen en grote of kleine incidenten. In enkele specifieke gevallen hebben er arrestaties plaatsgevonden.

Het OCAD volgt continu de situatie en de dreiging op. Hun assessments, zowel op de korte als op de lange termijn, worden ook aan mij bezorgd. Daaruit blijkt onder meer dat de veiligheidsdiensten inderdaad een zekere virulentie op sociale media constateren van allerlei extremistische of terroristische groeperingen of personen. Die groeperingen proberen het COVID-19-virus en/of de -maatregelen te recupereren om hun narratief, hun verhaallijn, te versterken. Op de korte termijn heeft dat evenwel niet geleid tot een verhoging van het dreigingsniveau. Vooralsnog heeft het OCAD het algemeen dreigingsniveau 2 gehandhaafd. Ook andere dreigingsanalyses geven niet aan dat er momenteel aanwijzingen zijn voor een imminent of acuut terroristisch gevaar.

De analyses van het OCAD worden doorgegeven aan autoriteiten zoals de Nationale Veiligheidsraad, de inlichtingendiensten, het Crisiscentrum en de politiediensten. Die gaan daarmee aan de slag en nemen desgevallend beveiligings- of beschermingsmaatregelen. Ook tijdens deze lockdown zijn er op die manier al maatregelen genomen.

Voor uw vraag in verband met de Veiligheid van de Staat moet ik u verwijzen naar mijn collega, de minister van Justitie.

Chère collègue Zanchetta, en ce qui concerne votre question sur la gestion des pièces à conviction, le module informatique incluant les besoins Police et Justice couvre les fonctionnalités exprimées par le groupe de travail Police et Justice, validées et priorisées par le comité de pilotage Police et Justice.

Elle permet la gestion des saisies et le suivi des pièces à conviction tout au long de sa vie et des responsabilités. La mise en production (opérationnelle) au niveau de la Police et Justice a démarré au début de cette année et se déroule progressivement et conjointement en suivant un schéma de déploiement arrondissemental pour couvrir le niveau national à la fin de l'année 2020 au plus tard.

Chère collègue Chanson, en ce qui concerne votre question sur les zones de secours, afin de disposer d'un suivi adéquat de la situation dans les zones de secours et au sein du SIAMU, un bref questionnaire a permis d'évaluer l'impact de la crise sanitaire sur le fonctionnement des zones dans un certain nombre de domaines. Toutes les zones de secours ainsi que le service d'incendie bruxellois ont répondu à ce questionnaire. Les données obtenues concernent principalement la période allant de début mars à fin avril 2020.

Ces données ont permis de déterminer dans quelle mesure la crise du coronavirus a eu une influence sur le nombre de malades au sein des services de secours. En revanche, il n'y a aucune donnée sur le nombre de malades dus au coronavirus.

Comme je l'ai déjà indiqué, dans 26 % des services, il y a eu une légère augmentation du nombre de personnes malades par rapport aux années précédentes. Dans 46 % des services, la crise n'a eu aucun impact et dans 24 % des services, il y a même eu une diminution du nombre de personnes malades.

Quant à l'impact sur l'organisation des services, seules deux zones ont connu des problèmes en termes d'occupation minimale ou de disponibilité minimale pour effectuer les tâches. J'y faisais déjà référence au début de ma réponse.

Monsieur le président, chers collègues, je pense ainsi avoir répondu à toutes les questions.

De **voorzitter**: Ik denk dat ook, mijnheer de minister. Ik geef graag het woord voor de replieken, waarbij ik de volgorde van indiening hanteer. Monsieur Bihet krijgt als eerste het woord.

01.16 Mathieu Bihet (MR): Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse. Les chiffres transmis sont tout à fait positifs et encourageants, au niveau des services de secours et en ce qui concerne les postes non fermés, à une exception près. Nous appellerons à rester vigilants pour éviter, en cas de

seconde vague de coronavirus, la fermeture d'un poste et une influence négative sur les temps d'intervention des services de secours.

01.17 Cécile Thibaut (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, en tant que parlementaire, je me sens un peu perdue et découragée car, s'agissant du rapport de Police Watch et des violences policières, je vous ai écouté attentivement en plénière et, aujourd'hui, je vous entends prendre à cœur les recommandations de Police Watch. Or, en plénière, vous parliez, au sujet des plaintes contre les policiers, d'une contre-stratégie de groupes criminels.

Je me sens perdue aujourd'hui car je ne sais plus dans quelle pièce nous jouons. Quelles sont les informations que vous voulez bien nous communiquer? Le Comité P a de nouveau reçu 200 plaintes pendant cette crise. Vous n'en parlez pas. J'avoue, monsieur le ministre, ne pas être satisfaite de vos réponses. La façon dont vous préparez cette séance est hallucinante. Ne pas mentionner ce rapport des plaintes communiquées en Comité P nous montre que votre réponse est très sommaire. Je suis déçue et fâchée.

01.18 Joy Donné (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik kan eigenlijk alleen maar hopen dat wanneer er toch nog illegale manifestaties zouden plaatsvinden, de bestuurlijke overheid de politie wel met de nodige duidelijke instructies kan aansturen, zodat de omvang van de manifestaties beperkt wordt en de situatie niet uit de hand loopt. De politie is daar perfect toe in staat, maar zij moet daar de instructies voor krijgen. De nodige politieke wil is daarvoor nodig. Ik hoop dat we in de komende weken niet opnieuw geconfronteerd zullen worden met manifestaties zoals op 7 juni en de samenscholingen afgelopen weekend.

01.19 Ben Segers (sp.a): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

U hebt ook verwezen naar de richtlijnen van de Risk Assessment Group. Dat is terecht. U hebt daarin gelijk. Ik had mijn vraag gesteld vanuit een dubbele bezorgdheid, de gezondheid van zowel de personen zonder wettig verblijf, maar ook van de politiemensen.

Ik wil er wel nog op wijzen dat de vrees blijft dat personen zonder wettig verblijf die worden uitgezet uit een gesloten centrum zouden kunnen dreigen met spuwen bij vertrek en dat er ook gespuwd zal worden en dat in dat geval een uitzetting niet zou doorgaan. Als dit algemeen geweten zou zijn, zou dat de uitzetting kunnen bemoeilijken. Er moet over nagedacht worden om, los van de aanbevelingen van de Risk Assessment Group, de uitzettingen toch effectief te kunnen laten doorgaan en de test net voor vertrek alsnog af te nemen.

01.20 Julie Chanson (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses circonstanciées et les chiffres apportés. Je n'avais pas connaissance de cette étude au sein des corps de pompiers et je vous remercie de nous avoir transmis ces informations.

01.21 Ortwin Depoortere (VB): Mijnheer de minister, ik heb geen repliek op het antwoord dat u mij gegeven hebt over de deurwaarders. Dat was zeer duidelijk en klaar.

De **voorzitter**: Dan kunnen we overgaan naar het tweede actuadebat.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Het recht om de politie te filmen: actualiteitsdebat. Toegevoegde vragen van

- **Jessika Soors aan Pieter De Crem** (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het recht om de politie te filmen" (55007123C)

- **Mathieu Bihet aan Pieter De Crem** (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het recht om te filmen" (55007254C)

- **Gaby Colebunders aan Pieter De Crem** (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het recht om de politie te filmen" (55007327C)

- **Cécile Thibaut aan Pieter De Crem** (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Een verduidelijking met betrekking tot het recht om politieacties te filmen" (55007366C)

- **Hervé Rigot aan Pieter De Crem** (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het recht om politieacties

te filmen" (55007502C)

02 Le droit de filmer la police: débat d'actualité. Questions jointes de

- Jessika Soors à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le droit de filmer la police" (55007123C)

- Mathieu Bihet à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le droit de filmer" (55007254C)

- Gaby Colebunders à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le droit de filmer la police" (55007327C)

- Cécile Thibaut à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Des clarifications sur le droit de filmer l'action policière" (55007366C)

- Hervé Rigot à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le droit de filmer des interventions de police" (55007502C)

02.01 **Jessika Soors** (Ecolo-Groen): *Mijnheer de minister, regelmatig duiken in de media verhalen op over agenten die burgers verhinderen een interventie te filmen. Begin deze maand nog doken beelden op van een journalist die door een agent werd geïntimideerd omdat hij, in de marge van een betoging, een arrestatie filmde.*

Het filmen van de politie is nochtans toegelaten. De AVG laat immers toe dat zowel voor persoonlijk gebruik, als voor journalistieke doeleinden, geen toestemming voor de verwerking van persoonsgegevens – in dit geval filmen of fotograferen - gevraagd wordt.

Het Hof van Beroep van Gent heeft zich, net als het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Hof van Justitie van de Europese Unie, ook in deze zin uitgesproken. De rechtsspraak heeft ook duidelijk gesteld dat niet alleen beroepsjournalisten gebruik kunnen maken van de zogenaamde 'journalistieke uitzondering'; een maatschappelijk belang volstaat in deze.

Toch blijft het gebeuren dat politiemensen optreden tegen journalisten of burgers die hen filmen. Ik heb daarom voor u volgende vragen:

Deelt u de lezing dat het filmen van politiemensen, zowel door journalisten als door burgers, toegelaten is? Waarom wel of waarom niet?

Hoewel het filmen van politiemensen toegelaten is, worden zowel burgers als journalisten nog steeds regelmatig verhinderd te filmen. Hoe wil u garanderen dat het recht om de politie te filmen, in de toekomstig door de politie gegarandeerd wordt?

Welke stappen wil u daartoe ondernemen, en tegen wanneer?

De omzendbrief van 10 oktober 1995 betreffende de relatie politiediensten en pers, bepaalt dat politieambtenaren geen maatregelen mogen nemen "opdat de pers zou worden verhinderd beeldopnames te maken van tussenkomsten van de politiediensten naar aanleiding van bijv. manifestaties of straatrellen". Deze omzendbrief maakt niet expliciet melding van burgers.

Wil u de omzendbrief aanpassen om te verduidelijken dat ook burgers het recht hebben om beeldopnames te maken? Waarom wel of niet?

Artikel 64 van de deontologische code van de politiediensten legt de houding van politiediensten tegenover de pers vast. Wil u dit artikel aanpassen om duidelijk te maken dat ook burgers die beeldopnames maken, op dezelfde houding kunnen rekenen? Waarom wel of niet?

02.02 **Mathieu Bihet** (MR): *Monsieur le Ministre, le décès de George Floyd a entraîné un véritable électrochoc mondial. Les images insoutenables de son supplice ont été vues par des centaines de millions de personnes, et déclenché une grande vague d'indignation internationale contre le racisme mais aussi contre les violences policières. Des manifestations contre le racisme ont également eu lieu chez nous. Je ne reviendrai pas ici sur le risque sanitaire et les émeutes violentes, fait d'une minorité, qui sont venus desservir la cause noble qui animait ce rassemblement.*

Nous le savons, le métier de policier n'est pas simple. Les images d'une policière se faisant copieusement insulter par quelques excités lors de la manifestation du dimanche 7 juin nous le démontrent, son sang-froid force l'admiration. Je voudrais également rappeler que 37 d'entre eux ont, par ailleurs, été blessés.

Une enquête interne a également été ouverte à l'encontre de policiers qui auraient fait usage de force excessive lors d'une arrestation. Les images d'un policier demandant que l'on arrête de filmer une autre intervention lors de cette même manifestation ont également fait beaucoup réagi sur les réseaux sociaux.

Il est primordial que dans un avenir proche la confiance entre la police et la population ne soit pas rompue. Pour que ce lien ne se casse pas, les policiers doivent avoir le sentiment de pouvoir exercer leur travail dans

des conditions sereines et en même temps, la population doit percevoir dans la police plus qu'une instance d'autorité, une instance de protection.

Dans ce contexte, Monsieur le Ministre, mes questions sont donc les suivantes :

Quelles sont les règles qui encadrent le droit de filmer nos policiers en Belgique? Quelles règles encadrent également la diffusion de ces mêmes images ? Quelles sont les implications en matière de vie privée tant du côté des policiers que des éventuelles personnes interpellées ?

Il est de plus en plus question d'utiliser des «bodycams» et des «dashcams» sur les policiers et dans leurs véhicules afin de disposer d'images complètes d'une intervention, afin également de contrebalancer des images parfois parcellaires prises par le public. La zone de Police Bruxelles-Ixelles a par exemple équipé une trentaine de ses agents en phase de test. Existe-il une réflexion fédérale à l'heure actuelle sur ce sujet?

02.03 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): *Op beelden op twitter was te zien hoe een politieagent een Franse journalist verbaal belaagde nadat de journalist een arrestatie filmde. De agent zei dat de man het recht niet had een arrestatie te filmen en dat hij zijn perskaart zichtbaar moest dragen. Beide beweringen kloppen niet. De agent nam de identiteits- en perskaart van de journalist in beslag. De journalist wist deze terug te bemachtigen door andere agenten aan te spreken.*

Kent u het voorval waar ik naar verwijs? Denkt u dat de agent in kwestie verkeerd heeft gehandeld? Heeft de korpsoverste de agent op de rechten van de burgers gewezen? Is er vervolg gegeven aan dit voorval?

Denkt u dat de politie voldoende op de hoogte is van het recht van de burger om hen te filmen? Zo neen, denkt u dat een verduidelijking bij omzendbrief op zijn plek is?

02.04 Cécile Thibaut (Ecolo-Groen): *Chaque citoyen peut légalement filmer ou photographier des policiers en intervention, la loi le permet de manière générale même s'il y a certaines restrictions .*

Or, je constate que de nombreux incidents entre policiers et citoyens prennent leur source au départ de citoyen qui filme une intervention policière. Je prendrai pour exemple une maman qui filme des mineurs menottés à St Gilles le 01 juin , les incidents signalés par des journalistes en marge de la manifestation anti-racisme à Bruxelles le 07 juin ou encore le contrôle d'une eurodéputée allemande le 17 juin à Bruxelles.

Il me revient que certaines zones ont pris des initiatives pour clarifier le rôle du policier face à un citoyen qui filme une intervention. Ainsi, certaines zones encourageraient leurs policiers à d'office contrôler l'identité de la personne qui filme pour dresser un procès-verbal d'atteinte à la vie privée si les images sont diffusées sur les réseaux.

Ce modus operandi est interpellant à deux égards. Premièrement, on sait que le simple fait de filmer n'est pas un motif suffisant pour procéder à un contrôle d'identité, c'est même illégal comme l'a rappelé le tribunal de 1ère instance de Gand. Deuxièmement, le tribunal de première instance de Bruxelles a confirmé en novembre 2019 que les organisateurs d'une exposition de photo à Saint Gilles avait le droit de publier des photos non floutées des visages des policiers. Cette décision confirmerait que les policiers en intervention dans l'espace public ne peuvent donc avoir recours au respect de leur vie privée.

La situation est complexe sur le terrain et peut créer la confusion et parfois des dérapages lors d'interventions délicates. Les policiers ont besoin et réclament de longue date des règles claires et universelles, afin notamment de pacifier les relations avec les citoyens. C'est un peu un appel au secours de leur part.

Monsieur le ministre,

- Me confirmez-vous l'existence de différentes circulaires dans les zones qui traitent des photos ou films lors des interventions policières ?

- Me confirmez-vous que le service juridique de la police fédérale (DSJ) a été chargé de rédiger une note juridique pour contribuer à la rédaction d' une circulaire de la police fédérale et de la CPPL sur ce que le citoyen peut ou ne pas faire et réciproquement sur ce que le policier peut ou ne peut pas faire ?

- Quelles sont les balises principales de cette circulaire ?

02.05 Hervé Rigot (PS): *Monsieur le Ministre, le droit de filmer les interventions policières, pour autant que cela se fasse sans entraver l'action en cours, est reconnu par les juridictions nationales et par la*

jurisprudence de la Cour Européenne des Droits de l'Homme.

Malheureusement, il semblerait que cette notion ne soit toujours pas ancrée solidement dans les mentalités des agents de police. On se souviendra du cas d'une opération à l'encontre de personnes sans papier dans une gare, en présence de M. Francken, qui s'est soldée par l'arrestation musclée d'un usager documentant l'intervention. Plus récemment, c'est un journaliste qui a fait l'objet d'une entrave inacceptable à l'exercice de son métier en marge d'une manifestation à Bruxelles. Et plus récemment encore, une eurodéputée allemande a eu maille à partir avec des agents de police à la Gare du Nord parce qu'elle filmait une intervention.

Au vu de ces évènements à répétition, Monsieur le Ministre, pouvez-vous nous dire quelles sont les instructions données aux forces de l'ordre en ce qui concerne le droit de filmer les interventions policières? Sont-elles correctement informées de ce que cette pratique est parfaitement légale et constitue un droit pour les personnes qui les filment?

02.06 **Minister Pieter De Crem:** Mijnheer de voorzitter, in antwoord op de vragen van de collega's Soors, Bihet, Colebunders en Rigot wens ik het volgende te zeggen. Het filmen van leden van de politiediensten tijdens een politionele interventie op de openbare weg of in een voor het publiek toegankelijke plaats, door een burger of een journalist, is inderdaad in principe toegelaten, in zoverre dit filmen gebeurt voor persoonlijk gebruik dan wel voor rechtmatige journalistieke doeleinden. De algemene verordening gegevensbescherming enerzijds en de wet over de gegevensbescherming anderzijds zijn slechts van toepassing vanaf het moment dat de personen die het voorwerp uitmaken van de politionele interventie, of de politieambtenaren op de beelden kunnen worden geïdentificeerd, en dat de persoon die de beelden heeft gemaakt, het gebruik ervan niet tot privédoeleinden beperkt.

Par exemple, en les diffusant sur internet ou en prenant des images ne s'inscrivant pas dans un contexte journalistique ou utilisées de manière abusive dans ce contexte, par exemple pour porter préjudice aux membres des services de police.

La saisie d'appareils ayant servi à prendre des images et l'effacement des images ne sont donc pas possibles au moment où les images sont prises mais uniquement lorsqu'une infraction est constatée, à savoir lorsque les images font l'objet d'une publication illicite.

La réglementation en matière de protection des données sanctionne cette publication non autorisée par une amende pénale. Cette interprétation est diffusée par le biais d'instructions au sein de l'ensemble des services de police. Mes services compileront ces instructions et assureront une nouvelle diffusion maximale au sein de la police intégrée afin de sensibiliser le personnel à cette problématique.

Collègue Thibaut, la pratique consistant à filmer des interventions policières a déjà fait l'objet de plusieurs réponses auxquelles je vous renvoie. Je répète que le fait de filmer une intervention policière est autorisé, mais uniquement pour des finalités limitées à l'usage personnel ou à des fins journalistiques légitimes. Les règles de protection des données personnelles sont enfreintes à partir du moment où les personnes faisant l'objet de l'intervention de la police ou les fonctionnaires de police peuvent être identifiés sur les images et que la diffusion de ces images, par exemple via internet, ne se limite pas à des fins privées ou des fins journalistiques.

Elles ne peuvent donc être utilisées de manière abusive, par exemple dans le but de nuire aux membres des services de police. La réglementation sur la protection des données sanctionne toute publication non légitime par une amende pénale. Ces règles ont déjà été diffusées par le biais d'instructions claires à tous les services de police. Elles font notamment l'objet d'une fiche de prévention rédigée par la Direction interne pour la prévention et la protection au travail de la police fédérale, mise à jour en mars 2019 suite à l'arrêt de la CJCE du 14 février 2019.

Je n'ai pas connaissance de l'existence de circulaires ni d'une initiative d'élaboration d'une circulaire au niveau fédéral à ce sujet. Les instructions applicables sont diffusées en interne aux services de police et je suppose que vous y faites référence lorsque vous invoquez l'existence de circulaires en la matière. J'ai l'intention de demander au service juridique de la police fédérale (DGR/JUR) de diffuser à cet égard une nouvelle note de synthèse applicable à tous les membres des services de police.

Collega's Colebunders en Thibaut, het staat elk korps vrij om instructies te geven voor reden van

identificatie. Elke politieambtenaar op het terrein dient zich voor identificatie te baseren op artikel 34 van de wet op het politieambt. Verder is er ook nog het gegeven dat ingevolge artikel 35 van de wet op het politieambt men personen die van hun vrijheid zijn benomen, niet aan de publieke nieuwsgierigheid mag laten onderwerpen.

La prise d'images de fonctionnaires de police devant des bâtiments à surveiller (ambassades) ou lors d'une reconstitution par exemple, peut en outre toujours donner lieu à la nécessité d'une identification. La discussion n'est donc pas si évidente et l'interdiction légale de cas similaires peut s'avérer problématique.

Collègue Bihet, le cadre juridique relatif à l'utilisation des bodycams et des dashcams est fixé dans les articles 25/1 et suivants de la loi sur la fonction de police. Conformément à ces dispositions, les services de police peuvent utiliser des caméras dans le cadre de leurs missions de police administrative et judiciaire, pour autant que soient respectées les conditions prescrites. La décision de permettre l'utilisation des bodycams ou des dashcams dans le travail quotidien appartient au service de police concerné. Mais je vous donnerai plus d'informations lorsque j'aborderai les questions jointes sur ce sujet, posées par les collègues Verduyckt, Soors et Thibaut.

Un groupe de travail a été mis en place pour étudier l'avis du COC concernant l'utilisation des bodycams. La prise d'images d'un fonctionnaire de police est également un aspect qui y sera abordé. Des instructions pourront en découler. J'attends avec vous les résultats de cette étude.

02.07 Jessika Soors (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik ben blij dat u extra zult sensibiliseren over de regels. Wij zijn het erover eens dat onbekende regels tot onduidelijkheid leiden en bijgevolg ook tot spanningen op straat. Wij hebben een aantal incidenten gezien, ook weer de voorbije weken. Ik denk aan het incident rond een Europees parlamentslid en de beelden van een journalist die in de marge van de Black Lives Matterbetoging wilde filmen, maar daar oorspronkelijk toe verhinderd werd. Het is belangrijk dat minstens de regels worden toegepast.

Ik blijf mij echter wel de vraag stellen of de regels an sich duidelijk genoeg zijn. U zegt dat filmen in principe is toegestaan, zolang het voor persoonlijk gebruik is en niet voor publicatie, maar tot waar reikt het persoonlijk gebruik? Is bijvoorbeeld het posten van beelden op social media ook een publicatie, want dat is natuurlijk nog altijd een persoonlijk kanaal?

U zegt ook dat de politie niet herkenbaar in beeld mag worden gebracht, maar ook daar is er natuurlijk een verschil tussen van verder af een grotere situatie, bijvoorbeeld een interventie, filmen of heel gericht één persoon in beeld brengen. Ook daar bestaat vaak discussie over op het terrein. Als het gaat over het herkenbaar in beeld brengen van de politie, heeft dat wellicht te maken met de verwerking van persoonsgegevens, maar het is nog niet helemaal duidelijk wanneer die verwerking van persoonsgegevens precies begint.

Volgens interne richtlijnen van de politie en van het Comité P is filmen an sich niet strafbaar, zoals u ook zegt, maar volgens het COC kan filmen an sich wel strafbaar zijn als er geen rechtsgrond voor is. Als die rechtsgrond eerst moet worden vastgesteld, zal het in de praktijk zeer moeilijk zijn en tot onduidelijkheid en spanningen blijven leiden. Dat is voor mij nog altijd het probleem, dat tot nu toe onvoldoende opgehelderd is.

Ik hoor u graag verwijzen naar de circulaire en ik ben het met u eens dat een betere bekendheid van die circulaire absoluut noodzakelijk is om verdere spanningen op het terrein te vermijden, maar een verdere verduidelijking van de circulaire kan ook helpen om te voorkomen dat er op het terrein te veel moet worden geïnterpreteerd en dat politieagenten die zich vaak al met heel veel moeten bezighouden, zich in het heetst van de strijd ook nog eens hierover zorgen zouden moeten maken. Tegelijkertijd zou dat er ook voor zorgen dat burgers wel de vrijheid hebben om te doen waar zij recht op hebben.

02.08 Minister Pieter De Crem: Ik heb uw suggesties reeds eerder meegenomen, mevrouw Soors, in voorbereidende werken, maar het is goed dat u ze nog even herhaalt.

02.09 Mathieu Bihet (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse circonstanciée. Serait-il possible d'en obtenir une copie, notamment pour ce qui concerne les aspects légaux et les articles auxquels il est fait référence?

Pour nous, à l'heure des réseaux sociaux, il est primordial d'avoir des images complètes et non parcellaires.

Nous soutenons pleinement l'utilisation des "bodycams", mais aussi celle des "dashcams", qui permettent notamment d'obtenir des images complètes des véhicules des forces de l'ordre impliqués dans des courses-poursuites. En Allemagne, par exemple, certains policiers ont pour seule tâche de filmer intégralement les interventions, ce qui permet de savoir exactement qui fait quoi dans certaines circonstances.

Par ailleurs, nous soutenons les policiers, qui doivent pouvoir exercer leur métier en toute sérénité. La population, quant à elle, doit percevoir l'action des policiers comme un service de contrôle et de protection.

02.10 Cécile Thibaut (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse complète et détaillée.

Nous nous trouvons effectivement dans une situation juridique extrêmement complexe, qui implique une interaction des droits divergents des uns et des autres. À cet égard, la jurisprudence se fera également au niveau européen, et j'aimerais vous entendre à ce sujet. En effet, il s'agit là d'un problème assez délicat car, de plus en plus souvent, le policier filmé ou photographié invoque le respect de ses droits tels qu'énoncés dans la loi. Au cours des derniers mois, cette situation a été à l'origine de nombreux dérapages et de nombreuses incompréhensions.

Il est donc vraiment temps que le citoyen comme le policier connaisse ses droits et ses devoirs, afin d'éviter tout malentendu de ce genre. Sur le terrain, il n'y a donc qu'une seule demande. Je pense qu'une note juridique exhaustive à ce sujet serait synonyme de réconciliation entre les uns et les autres et l'occasion de faciliter l'entente entre le citoyen et le policier. Il y a urgence à agir, et je vous invite à travailler ensemble à cette fin.

02.11 Hervé Rigot (PS): Monsieur le ministre, vous avez raison de dire que les images doivent avoir un cadre défini et précis et ne peuvent pas avoir pour objectif de porter atteinte à la vie privée et à l'image des policiers ou de nuire, en étant détournée par exemple, ce qui est tellement facile de nos jours via les réseaux sociaux notamment.

Il n'en demeure pas moins qu'elles ont un rôle essentiel. De plus, le droit de filmer a été confirmé à plusieurs reprises par diverses juridictions nationales et supranationales. Il vous appartient, dès lors, de renforcer la formation, l'information et les directives, de veiller à l'utilisation de ce droit de filmer qui est reconnu, et de faire en sorte que des dérapages tels que ceux que nous avons connus ces derniers temps ne se reproduisent pas. En effet, ils nuisent à l'image de nombreux policiers qui, fort heureusement, connaissent la réglementation et l'appliquent avec assiduité; ils portent aussi préjudice aux relations entre les citoyens et la police.

Donc, allons plus vite pour clarifier l'interprétation des textes, pour informer tant les citoyens que les policiers quant à leurs droits et leurs devoirs, l'objectif étant de renforcer l'image de notre police en qui nous avons confiance et en qui nous devons continuer à avoir confiance. Je vous remercie, monsieur le ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 De kerncentrale van Gravelines: actualiteitsdebat. Toegevoegde vragen van

- Kurt Ravyts aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Ontbrekende veiligheidsmaatregelen rond het kerncentralepark van Gravelines" (55007084C)
- John Crombez aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het kernpark van Gravelines" (55007266C)
- Bercy Slegers aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De staat van de kerncentrale van Gravelines" (55007267C)
- Leen Dierick aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De Franse kerncentrale van Gravelines" (55007295C)
- Wouter De Vriendt aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De ingebrekestelling van EDF omwille van problemen met de kerncentrale van Gravelines" (55007480C)
- Samuel Cogolati aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De ingebrekestelling van de kerncentrale van Gravelines" (55007424C)
- Yngvild Ingels aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De informatiedeling over de veiligheidssituatie in de kerncentrale van Gravelines" (55007539C)

03 La centrale nucléaire de Gravelines: débat d'actualité. Questions jointes de

- Kurt Ravyts à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le manque de mesures de sécurité aux abords du parc nucléaire de Gravelines" (55007084C)
- John Crombez à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le parc nucléaire de Gravelines" (55007266C)
- Bercy Slegers à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'état de la centrale nucléaire de Gravelines" (55007267C)
- Leen Dierick à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "La centrale nucléaire française de Gravelines" (55007295C)
- Wouter De Vriendt à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "La mise en demeure d'EDF en raison des problèmes de la centrale nucléaire de Gravelines" (55007480C)
- Samuel Cogolati à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "La mise en demeure de la centrale nucléaire de Gravelines" (55007424C)
- Yngvild Ingels à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'échange d'informations sur la sécurité de la centrale nucléaire de Gravelines" (55007539C)

03.01 Kurt Ravyts (VB): Mijnheer de minister, ik verontschuldigd me voor mijn hardnekkigheid, maar begin met de status quaestionis. De Franse nucleaire waakhond ASN heeft de energiemaatschappij EDF als bewarende maatregel formeel in gebreke gesteld wegens nalatigheid. Uiteraard heeft men ook in Frankrijk met COVID-19 te kampen gehad en EDF is blijkbaar niet tijdig rondgeraakt met een aantal noodzakelijke werken aan zijn installaties. Het bedrijf kreeg daarvoor nu de tijd tot 31 oktober 2020.

Er was een wat populistische benadering in de provincie West-Vlaanderen, wat we begrijpen, want we zijn allemaal lokale politici. Ik had zelf de eer en het genoegen om twintig jaar in de provincieraad van West-Vlaanderen door te brengen en de zaak was daar ook aan de orde.

Ik kom tot de kern van de zaak. In de verschillende samenwerkingsakkoorden tussen de Belgische en Franse veiligheidsautoriteiten is er vastgelegd dat er geregeld informatie moet worden uitgewisseld. Ik verwijs in dat kader naar het Frans-Belgisch akkoord van 1998. Tien jaar geleden uitten de Belgische autoriteiten ook de wens om betrokken te worden bij de evaluatie door ASN van de resultaten van de bekende stresstests van de kerncentrales van Chooz en Gravelines, allebei aan de Belgische grens gelegen. Frankrijk antwoordde daar toen gunstig op.

De kernvraag is of er tussen het FANC en ASN afdoende over het dossier werd gecommuniceerd. Ik verneem in de wandelgangen dat de rapporten van ASN eigenlijk openbaar zijn en dat iedereen die kan raadplegen, hoewel daar lokaal twijfel over wordt gezaaid.

Was het FANC op de hoogte van de ontwikkelingen rond Gravelines? Wat was de reactie van het FANC en van u?

Heeft het FANC al contact opgenomen met de bevoegde Franse autoriteiten of hebt u dat gedaan? Heeft ASN conform het Frans-Belgische akkoord gegevens over haar meest recente optreden tegenover Gravelines uitgewisseld met het FANC?

03.02 John Crombez (sp.a): *Mijnheer de minister, het kernpark in het Noord-Franse Gravelines, het grootste kernpark van Europa en het op 1 na grootste van de wereld, nauwelijks 30 km van de Belgische grens werd een aantal dagen terug door de Fransen zelf als zeer onveilig beschouwd en "in gebreke gesteld" omdat het maar 1 beschermende koepel zou hebben die niet bestand zou zijn tegen een explosie. Tegen ten laatste 31 oktober moet de Franse regering (EDF) aanpassingen doorvoeren.*

De kerncentrale bestaat uit zes identieke kernreactoren waarvan de oudste twee werden opgestart in 1980, de twee volgende in 1981 en de twee jongste in 1985. Ze zijn dus tussen de 40 en de 35 jaar oud. Dit betekent dat vier van de zes reactoren hun oorspronkelijk voorziene ontwerpleeftijd van 30 jaar al hebben overschreden. In een straal van 10 km rond de reactoren bevinden zich acht Sevesobedrijven.

Greenpeace voerde een risicoanalyse uit op alle Franse kernparken en daar staat het park van Gravelines als het meest risicovolle van heel Frankrijk. De huidige West-Vlaamse gouverneur Carl Decaluwé neemt de zaak ernstig en bracht de crisiscel van Binnenlandse Zaken meteen op de hoogte.

Mijn vragen voor u zijn de volgende.

Welke stappen en initiatieven hebt u al genomen na de ingebrekestelling?

Heeft België munitie in handen om een sluiting af te dwingen indien de veiligheid niet gegarandeerd kan worden? Wordt de centrale ondertussen stilgelegd?

Heeft u al contact opgenomen met de Franse regering om dit te bespreken? Wat zal België ondernemen indien Frankrijk in gebreke blijft?

Ik wil nog aanvullen dat de ingebrekestelling concreet slaat op het feit dat er maar een beschermende koepel is, die niet bestand is tegen explosies. Het gaat hier dus niet om iets klein, zeker gelet op het feit dat er zich acht Sevesobedrijven in de buurt bevinden.

Mijnheer de minister, ik wil u verzoeken om heel duidelijk op de vragen te antwoorden. Hebt u zelf al met de Franse regering gesproken? Zijn de onveilige kerncentrales stilgelegd; men moet tegen oktober aanpassingen hebben uitgevoerd? Als dat niet het geval is, kan België ondertussen de stillegging afdwingen?

03.03 Bercy Slegers (CD&V): *Geachte minister, op 10 juni stelde de Franse Nucleaire Veiligheidsautoriteit (ASN) de uitbater van de kerncentrale in Gravelines, Electricité de France (EDF), in gebrek.*

De gebreken die vastgesteld zijn, zijn niet min. De kerncentrale zou in vijf van de zes reactoren onvoldoende veiligheidsmaatregelen in acht nemen en de centrale zou onvoldoende beveiligd zijn tegen een mogelijke externe explosie. De kans dat zo'n explosie zich voordoet is volgens ASN echter wel bestaande door een methaanterminal die in Duinkerke gelegen is. EdF krijgt tot 31 oktober 2020 de tijd om maatregelen te nemen die de veiligheid van de centrale garanderen.

Niet enkel in Frankrijk, maar ook vanuit België moeten we waakzaam zijn voor de kerncentrale in Gravelines. Dit dossier is belangrijk voor de grensstreek, voor West-Vlaanderen en bij uitbreiding ook geheel België. Eventuele problemen in de kerncentrale vormen een rechtstreekse bedreiging voor onze grensstreek en onze Vlaamse kust.

Daarom heb ik volgende vragen voor u.

Kunt u bevestigen dat de beheerder van de kerncentrale van Gravelines in gebreke is gesteld?

Wat is de ernst van de situatie? Moeten wij ons zorgen maken over de veiligheid van de kerncentrale en bijgevolg ook de veiligheid van heel wat Belgische inwoners?

Zijn de bevoegde Belgische diensten waaronder het FANC op de hoogte van de situatie? Hebt u contact met uw Franse collega's hieromtrent? Hoe verlopen deze contacten?

Ligt er een crisisplan klaar om op korte termijn uit te rollen als er zich een rampscenario zou voordoen?

Is er een voldoende voorraad aanwezig in onze gemeenten en provincie van bijvoorbeeld jodumpillen of van ander nuttig materiaal mocht er zich een explosie voordoen?

Kunnen de kustburgemeesters en de burgemeesters van West-Vlaanderen hierover geïnformeerd worden? Op welke periode en door wie zal dat gebeuren?

03.04 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): *Mijnheer de minister, de Franse nucleaire toezichthouder ASN stelde op 4 juni de Franse energiemaatschappij in gebreke gesteld wegens technische problemen met de kerncentrale van Gravelines. Die kerncentrale ligt op 30 kilometer van De Panne en is een van de grootste kerncentrales ter wereld. Bovendien spreken we hier over vrij oude kernreactoren, 35 jaar of ouder. Enkele jaren geleden gebeurde er al een veiligheidsanalyse en toen bleek dat de kerncentrale van Gravelines de meest risicovolle is van heel Europa. Het negatieve rapport van de toezichthouder in Frankrijk is het zoveelste alarmsignaal. In het geval van een kernramp wordt de nucleaire wolk door de westenwind recht naar de kust, naar West-Vlaanderen geblazen. Deelt u ook onze ongerustheid in dat verband?*

Hoe reageert u op de ingebrekestelling door de toezichthouder? Is er hierover contact geweest met uw collega of met ASN zelf? Welke juridische stappen wilt u doen, indien de eigenaar niet vóór de deadline zelf

de nodige maatregelen neemt?

03.05 Yngvild Ingels (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal de inleiding niet overdoen, dat hebben mijn collega's al gedaan. Ik kader gewoon even mijn vragen.

Er is zeker een samenwerkingsakkoord tussen de Franse en de Belgische waakhond, waardoor onder andere kruisinspecties kunnen worden uitgevoerd. Wanneer zal de volgende kruisinspectie plaatsvinden? Bestaat er een overkoepelend of Europees controleorgaan dat toezicht kan houden op de gemaakte afspraken? In hoeverre kan België er zeker van zijn dat de uit te voeren werken inderdaad worden uitgevoerd?

Stel u voor dat zoiets in België gebeurt, hoe zouden onze inspectiediensten dan reageren? Zouden wij dergelijke feiten communiceren aan onze buurlanden? Ik weet dat dat wettelijk niet verplicht is, maar we moeten eerlijk zijn: het gebrek aan informatie, ook tegenover de bevolking, zorgt voor argwaan en veroorzaakt, mogelijk onterecht, enige paniek.

Wanneer men de website van het FANC of van het crisiscentrum opent, krijgt men een kaart van alle nucleaire sites in België en onze buurlanden, maar Gravelines is daar niet op te vinden. De uitleg is dat de site van Gravelines zich op 30 kilometer van onze grens bevindt, terwijl de noodplanningszones maar tot 20 kilometer gaan. Daarom staat die site daar niet op. Dat geeft echter de indruk dat de site niet bestaat en we ons daarover geen zorgen hoeven te maken. In hoeverre bent u bereid om dat te herbekijken? Moeten we daarover niet proactief communiceren aan de bevolking in West-Vlaanderen?

03.06 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, dames en heren volksvertegenwoordigers, ik zal een globaal antwoord geven op de diverse vragen over het kerncentralepark van Gravelines of Grevelingen. Het zal velen nog plezieren dat het om Grevelingen in Frans-Vlaanderen gaat, dicht bij Duinkerke, maar dat zou ons te ver leiden. Er is een prachtig boek daarover, namelijk *Weekend in Zuydcoote*. Hebt u dat gelezen? Het gaat over de mobilisatie in 1940 in het noorden van Frankrijk.

Ik kom terug tot het onderwerp van de vragen. De specifieke vragen van de heer Cogolati en mevrouw Ingels zal ik apart beantwoorden.

De kerncentrale van Gravelines omvat zes reactoren en ligt bijzonder dicht bij de haven van Duinkerke, waar zich een gasterminal bevindt. De meeste leden hier hebben wel al een plaatsbezoek afgelegd. Om die reden werd de centrale ontworpen met een verhoogde bescherming tegen de drukgolven die zouden kunnen ontstaan bij een grote gasontploffing. In 2015 werd een nieuwe terminal voor vloeibaar gas gebouwd die de restwarmte van de kerncentrale gebruikt om vloeibaar methaan om te zetten in gasvorm voor de injectie in het Franse gasnetwerk.

Een voorwaarde voor die constructie was dat de centrale niet enkel aan een grote gasontploffing in de haven moest kunnen weerstaan, maar ook aan een grote gasontploffing op de site van de kerncentrale zelf. Daartoe werden een aantal aanpassingen gedaan aan de veiligheidssystemen van de kerncentrale van Gravelines.

Op 11 februari 2020 meldde EDF of Electricité de France, de uitbater van de kerncentrale van Gravelines, aan de Franse veiligheidsautoriteit ASN of l'Autorité de sûreté nucléaire, dat zij in het kader van de vierde tienjaarlijkse veiligheidsherziening hebben of hadden opgemerkt dat bepaalde pompen die zelf wel kunnen weerstaan aan de gevolgen van dergelijke gasexplosie op de site, gehuisvest zijn in een gebouw dat er niet toe ontworpen was.

Er werd ingeschat dat de schade aan het gebouw in het geval van een gasexplosie ervoor zou kunnen zorgen dat deze pompen niet meer volledig functioneel zouden zijn. Dat zou ertoe kunnen leiden dat de langetermijnkoeling van de kernbrandstof van de reactoren niet volledig gewaarborgd zou zijn. Het gaat hier om de bescherming tegen een voorval met een heel lage waarschijnlijkheid - een grote gaswolk die zich van de terminal verplaatst naar de kerncentrale en daar ontploft - maar met een mogelijk ernstig gevolg, namelijk het wegvallen van de langetermijnkoeling door schade aan een gebouw dat de pompen huisvest.

De ASN contacteerde na deze melding onmiddellijk de uitbater die zich engageerde om de nodige aanpassingswerken uit te voeren tegen eind september 2020. In tussentijd trof EDF compenserende maatregelen door koelwaterreservoirs die in normale omstandigheden maar 50 % zijn gevuld, volledig te

vullen en gevuld te houden.

Voorts gaven zij aan dat hun snelleresponsteam in zulke omstandigheden binnen de 24 uur – en dus tijdig – de langetermijenkoeling kan herstellen.

Ondertussen is al in de bescherming van de pompen voor reactor 5 voorzien. Dezelfde bescherming wordt geïnstalleerd bij de andere reactoren.

Op 29 april 2020 heeft EDF aangekondigd dat omwille van COVID-19 de werken pas zullen zijn afgerond tegen 31 oktober 2020. De ASN vindt dat, gezien de compenserende maatregelen, aanvaardbaar. Als voorzorgsmaatregel heeft de ASN die nieuwe termijn opgenomen in een ingebrekestelling. Indien de termijn toch nog zou worden overschreden, stelt EDF zich bloot aan strafsancities. De ASN wil daarmee het belang onderstrepen van een tijdige oplossing voor de afwijking.

Aangezien dergelijke afwijkingen geen directe impact op de omgeving hadden, was het wettelijk niet nodig dat de ASN het FANC en het Crisiscentrum daarvan op de hoogte zou brengen.

Het FANC heeft weliswaar de ASN over de situatie gecontacteerd en de ASN heeft in alle transparantie alle beschikbare maar ook alle relevante informatie, inclusief de achtergrond en historiek, op haar website geplaatst.

De noodplanning wordt geregeld in het koninklijk besluit van 1 maart 2018 tot vaststelling van het radiologische en nucleaire noodplan voor het Belgische grondgebied, dat handelt over radiologische noodsituaties die zouden kunnen ontstaan bij de nucleaire installaties van klasse I op het Belgisch grondgebied alsook bij de buitenlandse kerncentrales gelegen op minder dan 100 km van de grens, zoals de kerncentrale van Gravelines. Dat geldt eigenlijk ook voor de centrale in Chooz.

Het innemen van stabiel jodium is een van de beschermingsmaatregelen waartoe in de noodplanning zou kunnen worden beslist. Daartoe zijn er voldoende grote stocks opgeslagen. U kan hierover meer details vinden in mijn antwoord op de schriftelijke vraag nr. 525 van mevrouw Ingels.

Tot slot zijn de tussenkomende disciplines voorzien van adequate instructies en beschermingsmiddelen. Die middelen en bijhorende periodieke tests en trainingen worden beschreven in de procedures en plannen van de operationele disciplines voor de verschillende opdrachten en omstandigheden van de interventie.

Bovendien wordt hun blootstelling aan straling continu gemeten met behulp van dosimeters. Daarnaast houdt ook de evaluatiecel de blootstelling van de intervenanten nauwlettend in de gaten.

Het Nucleair Fonds dat wordt gefinancierd door vergoedingen van de elektriciteitsproducenten, is opgericht om alle kosten te dekken die verband houden met de uitvoering van het nationaal nucleair noodplan, met inbegrip van de bescherming en uitrusting van de hulpverleners op het terrein. Ik bedoel daarmee de uitvoering van het nationaal noodplan.

Mevrouw Ingels, het FANC en zijn technisch filiaal Bel V doen regelmatig aan kruisinspecties in de Franse kerncentrales van Chooz, zoals ik reeds vermeldde, en Gravelines. Ook in 2020 waren diverse kruisinspecties gepland maar die zijn voorlopig op verzoek van de Franse veiligheidsautoriteiten opgeschort omwille van de reden die wij allen kennen, namelijk COVID-19. Een datum voor de eerstvolgende kruisinspectie ligt dus nog niet vast.

Nucleaire veiligheid is en blijft een nationale bevoegdheid die wordt opgevolgd door de nucleaire veiligheidsautoriteit van elk land. Voor dit specifieke geval zal de Franse veiligheidsautoriteit, de ASN de opvolging verzekeren van de tijdige uitvoering van de aanpassingswerken op de site van Gravelines.

Er bestaat geen overkoepelende Europese veiligheidsautoriteit. Op Europees niveau bestaan er wel diverse verenigingen van nationale nucleaire veiligheidsautoriteiten, zoals bijvoorbeeld ENSREG (European Nuclear Safety Regulators Group) en WENRA (Western European Nuclear Regulator's Association). Een dergelijke vereniging legt bijvoorbeeld minimale referentieniveaus vast die als basis kunnen dienen voor de nationale regelgeving voor nucleaire installaties en speelt ook een belangrijke rol tijdens de zogenaamde peer reviews die op Europees niveau worden gehouden voor specifieke onderwerpen, zoals het verouderingsbeheer van nucleaire installaties.

Indien een gelijkaardige non-conformiteit zou optreden in een Belgische kerncentrale, zou er ook een gelijkaardige aanpak worden toegepast, natuurlijk binnen het specifieke Belgische reglementaire kader. Het FANC beschikt bijvoorbeeld over nucleaire inspecteurs die de bevoegdheid hebben om bestuurlijke of veiligheidsmaatregelen te treffen en aan de exploitanten op te leggen, om op die manier inbreuken ten opzichte van de regelgeving of onveilige situaties te kunnen verhelpen.

En ce qui concerne la question du collègue Cogolati – qui nous a quittés – relative au refroidissement de Doel et Tihange ainsi qu'à l'impact d'une possible canicule, les centrales nucléaires prélèvent de l'eau pour assurer leur refroidissement et pour alimenter les différents circuits nécessaires à leur fonctionnement. L'eau prélevée est ensuite restituée au cours d'eau. L'échauffement de l'eau doit respecter les limites fixées par les autorités régionales compétentes.

À cet effet, le débit de la Meuse est suivi constamment par l'exploitant. Pour l'Escaut, le problème d'une perte de débit ne se pose pas. Le risque de canicule et donc de diminution du débit des cours d'eaux est prévu dans les dispositifs de contrôle et ne constitue dès lors pas un risque pour la sûreté des centrales nucléaires. Par contre, une canicule pourrait influencer la production d'électricité des centrales nucléaires. Pour éviter un dépassement d'une des limites imposées, l'exploitant des centrales nucléaires peut être amené à diminuer la puissance fournie au réseau électrique d'une ou de plusieurs unités.

Tout comme pour les inondations, des plans internes d'urgence peuvent être déployés par l'exploitant en fonction de la température mesurée sur le site. Des mesures spécifiques sont prises à différents seuils de température. Citons comme exemple le refroidissement de certains équipements. Ce refroidissement a lieu par injection d'air et il est évident que refroidir un équipement avec de l'air à 50°C est moins efficace qu'avec de l'air à 20°C. Il y a donc des pertes d'efficacité de certains équipements au-delà d'une certaine température.

Si un tel cas devait se produire, l'exploitant suivrait donc la situation de près et l'autorité de sûreté vérifiera par échantillonnage que les actions sont bien prises et qu'elles sont efficaces.

03.07 Kurt Ravyts (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw toelichting over de techniciteit van het probleem. De dreiging van het wegvallen van de langetermijnkoeling is natuurlijk een vrij urgente zaak. Ik begrijp en deel de ongerustheid van mijn collega's, gelet op de nabijheid van de haven en op de industrie in de haven.

Heel belangrijk is wel dat u hebt beklemtoond dat het wettelijk niet nodig was om het FANC op de hoogte te brengen. Dat betekent natuurlijk niet dat wij als het ware op onze lauweren moeten rusten en moeten afwachten tot de ASN alle mogelijke informatie op haar website plaatst. Het is belangrijk dat wij, en het FANC, proactief optreden.

Ik dank u ook voor de toelichting bij de kruisinspecties. Voorlopig zijn die begrijpelijkerwijs opgeschort. Ik heb ook begrepen dat er daarover volgende week in de subcommissie voor Nucleaire Veiligheid een en ander zal worden uiteengezet.

03.08 John Crombez (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

U beantwoordt de vraag naar uw bezorgdheid door te zeggen dat het om een voorval met lage waarschijnlijkheid gaat. Dat betekent dus dat u niet bezorgd bent. Dat is zoals met de spaceshuttle, die met een kans van 1 op 6 miljard dat het zou misgaan, werd gelanceerd en 73 seconden later ontplofte.

Ik ben het daar niet mee eens. Ik ben niet bij de groep die vindt dat West-Vlamingen te gemakkelijk ongerust worden of niet lang genoeg rationeel en kalm kunnen blijven. Zoals de collega zei, gaat het hier om een oude, grote kerncentrale waar de toestand, zoals de toezichthouder zegt, alarmerend is en waarvan het in orde zetten langer duurt dan voorzien, tot eind oktober.

Het antwoord op mijn vraag of u met de Franse regering hebt gesproken, heb ik misschien gemist, maar ik heb het niet gehoord. Nog belangrijker is de vraag of de delen waar er vertraging is in de bescherming werden stilgelegd. Als dat niet het geval is, vind ik dat België, op basis van wat wij weten, met de Franse regering moet overleggen om die te laten stilleggen.

In uw antwoord is vervat dat de vorige regering, in tegenstelling tot de mondkmaskers, een voorraad jodiumtabletten heeft aangelegd. Uw enthousiasme over de Franse Westhoek, naast de West-Vlaamse Westhoek, siert u, maar we gaan toch niet beginnen redeneren in termen van het voorzien van jodium als het misgaat? We weten van de toezichthouder dat er een heel groot risico is en ik vraag u om met de Franse regering te overleggen om die reactoren stil te leggen tot de herstellingen zijn uitgevoerd.

U hebt op deze vragen niet geantwoord.

03.09 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid technische antwoord. Ik wil nog even het volgende meegeven. De grensbewoners lazen de krantenartikels die het probleem bekendmaakten. Het was trouwens ook publiekelijk te lezen op de website, ik heb het ondertussen ook gevonden, in alle transparantie. Die artikels doen toch iets met een mens. Het is dichtbij, er wordt gesproken over een ingebrekestelling, dus zal er wel iets aan de hand zijn, denkt men dan.

Ik heb begrepen dat het vooral een voorzorgsmaatregel is, om zeker te zijn dat de werken tegen 31 oktober zeker afgerond zijn. Dat is goed. Het is ook goed dat het FANC en het Crisiscentrum het nauwgezet verder opvolgen. Zij hebben zelf contact opgenomen, hebben alles zeer goed in beeld gebracht en zullen dat de komende maanden ook zeker nog doen.

Een laatste aspect dat ik toch wil meegeven betreft de communicatie aan de inwoners. Natuurlijk weet ik dat u dat niet allemaal zelf kunt doen. Is er een link naar de burgemeesters, via de gouverneur? Zijn de burgemeesters ingelicht over de stand van zaken? Als er één niveau is dat dicht aanleunt bij de mensen, zijn het de lokale besturen en burgemeesters. Zij krijgen heel veel vragen na dergelijke artikels. Als zij mee opgenomen zouden worden in de golf van informatie die het FANC en het Crisiscentrum intussen bekomen hebben van de Franse partners, kunnen zij de mensen verder correct informeren en aangeven dat iedereen die ervan op de hoogte moet zijn, dat ook is, dat het nauwgezet in de gaten wordt gehouden en dat men indien nodig zal optreden.

Als u dat nog eens wilt overwegen voor de komende weken, dank ik u daarvoor.

03.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u zegt dat het gaat om een bescherming tegen een voorval met een lage waarschijnlijkheid. Dat is een nucleaire ramp altijd, tot ze gebeurt. Dan zullen jodumpillen ons echt niet vooruithelpen. Ik had u gevraagd om contact op te nemen met uw Franse collega, maar ik begrijp uit uw antwoord dat dit niet is gebeurd.

Wij gaan hiermee dus veel te laks om. En er waren reeds negatieve evaluaties van de kerncentrale in Gravelines. Het gaat om zeer oude kernreactoren. Als wij hiermee niet krachtdadiger omspringen, is Gravelines een *accident waiting to happen*.

Het is natuurlijk geen toeval dat het West-Vlaamse collega's zijn die samen met mij deze vraag stellen. West-Vlaanderen zal immers de grootste impact kennen als daar een nucleaire ramp zou gebeuren. Wij zijn rechtstreeks betrokken partij. Ik vroeg u om te onderzoeken welke juridische stappen wij kunnen nemen als rechtstreeks benadeelde partij, als blijkt dat aan de technische problemen niet verholpen wordt en als zou blijken dat die technische problemen in de toekomst alleen maar toenemen.

03.11 Yngvild Ingels (N-VA): Mijnheer de minister, ook ik ben gecharmeerd door uw interesse in de Westhoek. Ik ben namelijk geboren in Grevelingen. Geboren worden in de omgeving van een nucleaire site verklaart misschien een en ander over mijn gebreken, kan ik als boutade zeggen.

Ik heb geen antwoord gekregen over de correcte informatiedeling. Ik deel de bezorgdheid van mevrouw Slegers. Ik denk dat we eerlijk en proactief moeten communiceren met de bevolking via de gouverneur en de burgemeesters.

Daarom heb ik ook gevraagd om de subcommissie voor Nucleaire Veiligheid samen te roepen zodat het FANC ons de veiligheidssituatie voor Gravelines, maar ook voor Chooz en Borssele kan toelichten en wij daar een zicht op krijgen. Ik weet dat het een nationale bevoegdheid is, maar ik denk dat onze burgers recht op informatie hebben.

Ik zou net zoals mevrouw Slegers willen weten of we iets kunnen doen via de gouverneurs om toch die informatie te geven en te blijven geven, ook na oktober, als de werken klaar zijn.

03.12 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, ik wil kort nog iets zeggen.

Ik zal alle suggesties meenemen, vooral met betrekking tot de open communicatie.

Ik meen dat de Franse regering overwoog om twee van de reactoren te sluiten. Ik meen dat daarover iets werd gezegd in het begin van het jaar. Ik weet niet hoe ver dat dossier nu staat. Het is niet mijn Franse collega van Binnenlandse Zaken die bevoegd is voor de Nucleaire Veiligheid, maar wel de minister van Energie. Ik zal contact met haar opnemen. Ik heb hierover wel al informeel met mijn collega van Binnenlandse Zaken gesproken.

Ik stel voor dat gouverneur Decaluwé samen met mij contact opneemt met de prefect van de nieuwe regio Département du Nord, waar men een goedwerkend grensoverleg heeft. Ik zal de gouverneur van de provincie Henegouwen daarbij ook betrekken, omdat zij ook direct bij het dossier betrokken zijn en ook de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen, want dit dossier belangt hen ook aan.

Ik neem de suggesties zeker mee. Ik hoop hierover binnen afzienbare tijd informatie te kunnen geven.

03.13 **John Crombez** (sp.a): Mijnheer de minister, bedankt voor die aanvulling. Op het meest essentiële deel van mijn vraag, de overweging om enkele kernreactoren te sluiten, heb ik geen antwoord gekregen. Om die reden suggereer ik dat u ons opnieuw contacteert als u op deze vraag een antwoord hebt gekregen. Zoals de heer De Vriendt reeds beklemtoonde is die sluiting de essentie van het dossier op dit moment.

03.14 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, van de voorzitter van de subcommissie voor Nucleaire Veiligheid heb ik begrepen dat die commissie binnenkort bijeenkomt over deze kwestie. Dat kan een gelegenheid zijn voor een update met de meest recente informatie die de minister aan het Parlement kan bezorgen.

De **voorzitter**: Als niemand nog het woord vraagt, is dit debat uitgeput.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mijnheer de minister, stemt u ermee in dat wij nu de vergadering voortzetten met de reguliere vragen, of hernemen wij de agenda morgen met een frisse start?

03.15 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, zoals aangekondigd aan het begin van deze vergadering, stel ik voor om, als het kan, morgen de vragen te beantwoorden. Buiten mijn wil om word ik verwacht voor andere zaken, waaraan ik mij niet kan onttrekken.

De **voorzitter**: Dat zullen we zo regelen.

03.16 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, bedankt voor de samenwerking.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, bedankt voor uw aanwezigheid.

Collega's, ik sluit de werkzaamheden van deze commissie voor vandaag.

La réunion publique de commission est levée à 16 h 24.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.24 uur.